

Neduokime žydų karo veteranų vardo...

Žydai atsiriboja nuo komunistų šmeižtų prieš vysk. V. Brizgį

Darbininke vasario 12 buvo rašoma, kad tokios brošiūros kaip "Nazi War Criminals", nors jos sulipdytos ir iš "Jewish Currents", nereikia žydų nusistatymu, o tik Maskvai ištikimų komunistų nusistatymu; buvo taip pat teigiama, kad tokia brošiūra siekia sukurstyti žydus prieš kitas tautybes, bet lygiai ir kitas tautybes nustatyti prieš žydus, sukelti antisemitizmą.

Prieš žydų vardo piktnaudojimą komunistų naudai:

Siuos teigimus patvirtino ir kai kurie pačių žydų pareiškimai, iš kurių matyti, kaip jie atsiriboja nuo tokios brošiūros ir joje skelbiamų šmeižtų, atsiriboja nuo joje siūlomų akcijų. Antai, Chicagoje buvo norima surengti naują mitingą prieš "nacinius nusikaltėlius ir nacizmą Amerikoje". Rengėjai, norėję mitingą pridengti žydų vardu, priekyje iškišdami rabiną S. Burr Yampol. Greitai susiorientavo žydų karo veteranų sąjunga. Jos komandierius Chicagoje dr. Samuel Perlman raštu įspėjo savo narius, kad jie būtų atsargūs su siūlomu mitingu, rengiamu grupės, pasivadinusios "National Committee against Nazi Criminals and Nazism in America". Dr. Perlman kvietė: prašau, neduokite žydų karo veteranų vardo šiai grupei paremti...

Dr. Perlman kvietė atsiriboti nuo tos grupės dėl to, kad

nors ji vadinasi "antinacine grupe", tačiau daugelis jos narių ir rėmėjų esą komunistų simpatikai ar turi ryšius su komunistų "frontiniais" junginiais. Priminė, kad tos grupės ankstesnis mitingas tik sukėlęs pasipriešinimą ir piketus, kuriuose dalyvavo nenaciai.

Prieš šmeižtus apie vyskupą Brizgį:

Komandierius dr. Perlman įspėjo ir patį rabiną S. Burr Yampol. Pirmiausia įspėjo, kad jo platinamoje brošiūroje (suprantama — Nazi War Criminals), kaip parodė dr. Perlmano organizacijos tikrinimai, tarp asmenų, kurie minimi kaip tariami naciniai karo nusikaltėliai, esanti eilė garbingų bendruomenės narių. Vienas tokių esą vyskupas Brizgys, kuris šiuo metu Romoje ir ten dalyvauja ekumeniniame susirinkime. Jūs sutiksite — kreipėsi dr. Perlman ir rabiną Yampol, — kad jei jis būtų nusikaltęs ir klaidų padaręs, tai popiežius netoleruotų ten jo buvimo.

Atkreipė dėmesį dr. Perlman ir į antrą dalyką, į tai, kad S. Burr Yampol grupėje esą daugelį narių, siejamų su tais, kurie vyriausybės sąrašuose figūruoja kaip kraštutiniai kairieji; ir dėl to esą pagrindo manyti, kad jų motyvai yra komunistų įkvėpti.

Dr. Perlman patarė pačiam

rabinui Yampol susilaikyti nuo naujo mitingo. Įspėjo, kad žydų karo veteranų sąjunga neturi simpatijų mitingui, bet apgailestauja tokią klaidinančią veiklą.

Dr. Perlman neslėpė tokio savo nusistatymo nuo lietuvių, kurie vadovavo ano Chicagoje mitingo piketam. Jis nevenė pastangų likviduoti pėdsakus tuotaikų, kurias buvo sukėlus kitose tautybėse anas mitingas ir kurios galėjo vesti į antisemitizmą.

Sitas apdairus ir gilias vals-

tybiškas žydų karo veteranų nusistatymas dėmesio vertas skaitant komunistinėje spaudoje ir naujus pranešimus — kad New Yorke taip pat susidarys toks "antinacinis komitetas", kuriam ir sveikinimus jau atsiuntęs Kubilius. Tai tas pats Kubilius, kuris Massachusetts organizavo pinigus, už kuriuos 1943 turėjo nupirkti dovanas "Sovietų vyriausybei" ir "Lietuviškajai vyriausybei Maskvoje". Tokis ir visas komitetas, tokia ir jo veikla — Maskvos naudai.

LIETUVOJE

Pirmininkas neatėjo į laidotuves

Tiesa gruodžio 18 aprašė Pasvalio rajono "Pažangos" kolchozo pensininko Jono Nerečio laidotuves.

Esą kai septyniadesimt metų pensininkas Jonas Nerečionis susirgo, Skrebotiški klebonas atsiuntė pas ligonį davat-kėlę pasiteirauti, ar jam reikia kunigo, ar po mirties su bažnyčia, ar be? Grįžusi pranešė klebonui, kad "Bėdievis! Koks buvo, toks ir liko". Toliau jau laikraščio žodžiai:

"Ramiiai ir išdidžiai užgoso senasis Jonas Nerečionis. Tarytum viską atlikęs, ką turėjo atlikti. Tiesa, paskutiniomis savo gyvenimo metais jis, ligos pakirstas, mažą bepasirodėdavo žmonėse, tačiau, kas jį matydavo, stebėdavosi, iš kur jo toks optimizmas, iš kur tokia savitvarda.

"Pažangos" kolūkyje pensininkas Jonas Nerečionis išdirbo daug metų — nuo pat jo įsikūrimo. Išsikalbėjęs su II brigados brigadininku Kaziu Balčiūnu, sužinojau, kad senukas, kol dar ne taip stipriai sirgo, kasmet išdirbdavo po 400-500 darbdienų. Jo rankomis pakrauta ir iškrauta šimtai tonų degalų, kurie padėjo išversti ir pirmąsias bendro gyvenimo vagas.

"Kai nuvažiauvau jo palaidoti, velionis jau gulėjo pašarvotas nedidukėje, truputį sukrypusioje kaimo trobelėje, kuri tarytum pasakoję niūrią ir liūdną Norelių kaimo mažžemių istoriją. Juk šiame kaime nebuvo nė vieno, kuris būtų turėjęs daugiau, negu 3 ha. Ir tik kolūkiniais metais, nors "Pažangos" kolūkis Pasvalio rajono ūkių tarpe vis dar atsilieka, emė dygti naujos, šviesios trobos, atkeliavo elektra, laukus išvagojo melioratorių grioviai. Į mažžemių duris pašibeldė naujas gyvenimas.

"Bet grįžkim vėl į mažąją trobelę, prie velionio karsto.

Oia jau vyko arši kova. Kai kurie senuko giminės — religingi. Vieni reikalavo, kad dėdė Jonas būtų laidojamas būtinai su bažnyčia, kiti prieštaravo.

— Kaipgi tai! Žmogus ateistas, bažnyčios nelankė, ir stauga — apeigosi!

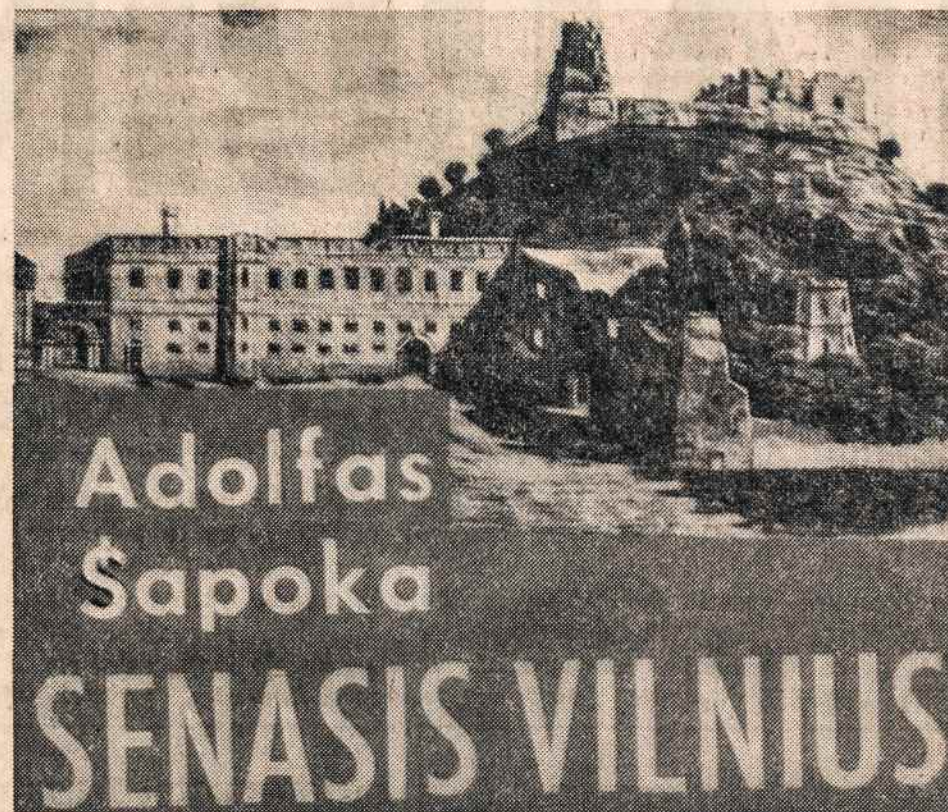
"Kažkas patylomis vis dėlto nulėkė pas kleboną. Tačiau kunigo galvoje jau subrendo naujas planas: į giminaitės prašymą jis piktai atsakė: — Nesutiko laidotis su bažnyčia, tai tegul užkasa kaip gyvulį!

"Klebonas, matyti, buvo įsitikinęs, jog kolūkių vadovai nė piršto nepajudins, kad ateistas būtų padoriai palaidotas. Ir tokiom mintim buvo pagrindas. Juk žmonės prisimena dar vienas panašias laidotuves. Kai II brigadoje mirė kolūkių komunistas, pirmininkas irgi apvykę. Pažadėjo orkestrą ir neįsėdėjo. Ir tasyk ateistas buvo palaidotas patyliškai... Taip įvyko ir šį kartą. Į laidotuves, atsisveikinti su velioniu, šitiek metų išdirbusiu kolūky, neatėjo nė kolūkių pirmininkas J. Ulenškas, nei partinės organizacijos sekretorius J. Zaremba, nei kiti komunistai. Ir tai — ateisto laidotuves!

"Ir taip senasis kolūkių pensininkas buvo palaidotas patyliškai, dalyvaujant vos keletui artimųjų. Po laidotuvių bažnytininkai emė šnibždėti: žiūrėkite, kas laukia visų, kurie nenulenkia galvos prieš kryžius..."

"Vėliau sužinojau ir dar vieną smulkmeną: kai velionio žmona buvo nuėjusi pas J. Ulenšką prašyti paramos, šis grubiai atsikirtė: — Ar jau tokie vargšai, kad nebepalaidosit! — Ir susivaldęs sviedė: — Rašyk pareiškimą, apsvarstysim!"

(nukelta į 3 psl.)

VILNIAUS MIESTO ISTORIJS BRUOŽAI IKI XVII A. PABAIGOS

AIDŲ žurnalo premijuotas mokslo veikalas su velionies prof. Dr. A. Šapokos biografija ir 52 puslapiais iliustracijų. Knygoje 333 psl. Kaina 5 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurai J. A. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIRCLE 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by V/O Vneshepositorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIAMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelėi! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenstein krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

S. NARKELIŪNAITĖS LAIŠKAS

Gerbiama Redakcija,

Savo sausio 31 d. (Darb. nr. 8) vedamajame palietėte vadinamųjų ryšių su Lietuva problema, kuri ligšiol taip nerimtai buvo spaudoje traktuojama. Nudžiugau, pamaniusi, kad gal šį kartą bus kas nors rimtesnio, tačiau, perskačiusi rašinį, labai nusivyliau — ir jis kvepia pigiu Lietuvos vadavimu.

Esu ten smerkiama už keleto rutuliukų filmo susukimą, besilankant Vilniuje ir tėviškėje, ir, žinoma, už to filmo parodymą daugelyje kolonijų.

Ne tik aš, bet ir tariamieji mano priešai žino, kad didžiulioji žiūrovų dalis nieko blogo man nelinkėjo, kad jie, ir filmą pamatę, nepraskydo ir nepasimetė. Kiek žinau, įvyko kaip tik priešingai — pamatę Tėvynės vaizdų, lietuviai dar labiau įsisąmonino, ko jie yra netekę, ir ryžosi dar labiau ją mylėti ir jai laisvės siekti.

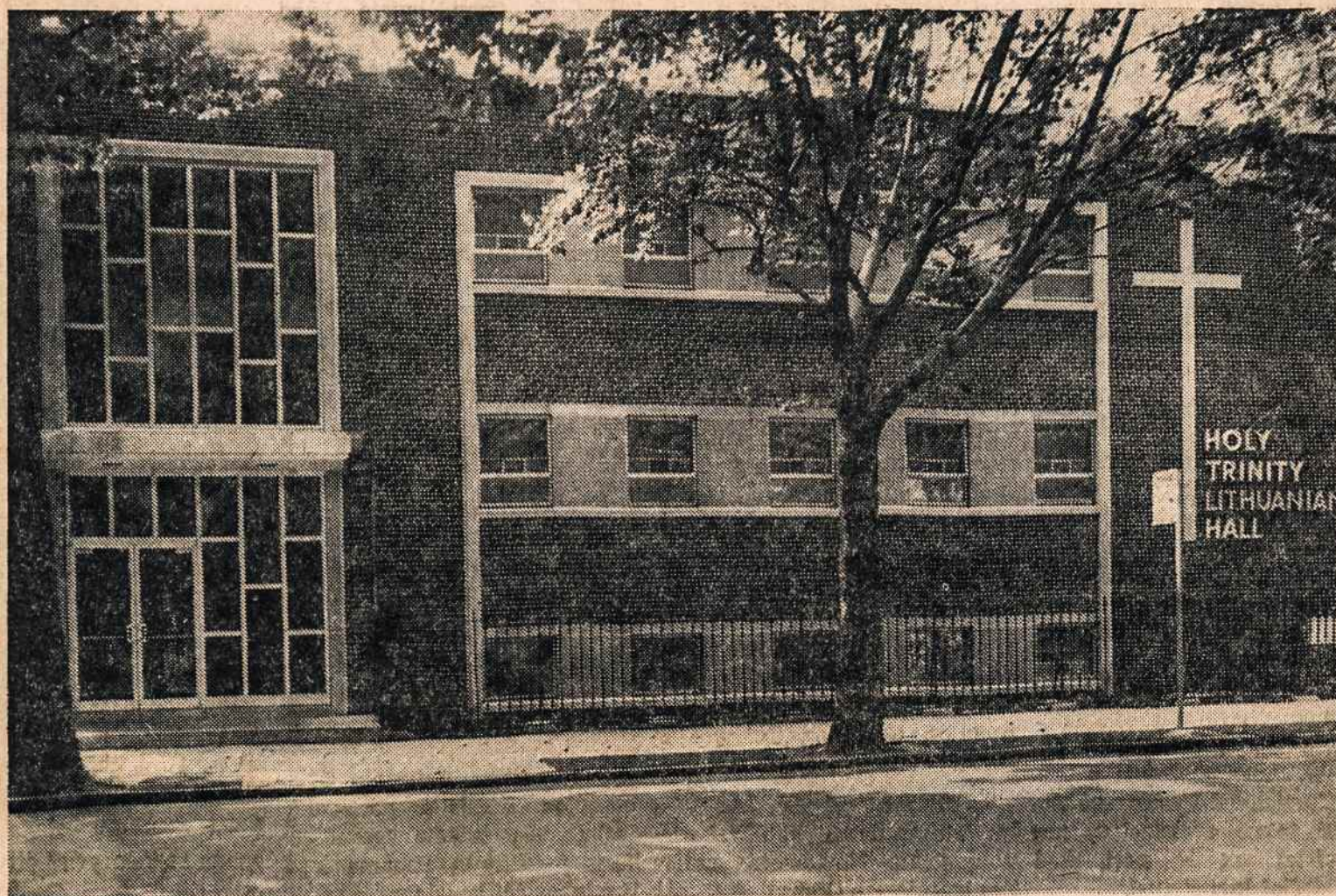
Argi galima patikėti, kaip Jūs rašote, kad mano filmas būtų padaręs lietuvius palankesnius okupantui? Toks teigimas yra ne tik neteisingas, bet ir įžeidžiantis lietuvišką rimtumą bei nuosaikumą.

Tamė rašinyje su panieka minima ir nostalgija. Manau, kad jos niekinti nereikėtų, nes Tėvynės nostalgiją ištaškūs, jos konsulai neturės kam duoti vizų, kai kada Lietuva atsikels nepr.klausomam gyvenimui.

Su pagarba

Salomėja Narkeliūnaitė

Red. prierasas. Tiesa, kad Darbininko vedamajame užsiminta apie tėvynės pasiilgimą — nostalgiją. Netiesa, kad Darbininko rašinį ji būtų buvusi minima su panieka. Tebuvo kalbama, kaip ją stengiasi piktnaudoti bolševikinė propaganda, filmais ir kitokiais būdais žaisdami nelaimingų bėglių ir emigrantų tėvynės meilės jausmais. Kam reikėjo laiško autorei iškreipti Darbininko mintis ir jam priskirti tai, ko jame nebuvo? Negi tam, kad sudarytų išpūdį, jog su tokiu nepasi-

NEWARK, N. J. svė. Trejybės lietuvių parapijos nauja moderni salė

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina n°10 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Stralpinius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mūsų laikų nelaimė — nuodėmė

Nuodėmė nėra iš tų žodžių, kurie žmogaus ausim maloniai skambėtų, nes sukelti kaltės pajautimą. Gali kas nuodėmės ir nepripažinti, bet negali savo sąžinės taip užgniauzti, kad bent tarpiniais nepasigirstų priekaištai. Užtat nuodėmė nemėgiama minėti. Laikoma nemandagumu, jei kam tiesiai į akis pasakoma: tu darai nuodėmę... "O kas tau darbo?" — atsikertama.

Nuodėmė yra labiausiai savas slaptas dalykas, kurio nenorima viešai rodyti. Tu būd ginama savo asmens garbę. Nuodėmės pasidaro "garbingos" tik tada, kai viešuma ima jas pridengti.

Modernioje civilizacijoje daug kas negero dangstoma nekalta skraiste, kurią vokiečių jėzuitas kun. Karl Rahner vadina "nuodėmės mistika". Nuodėmė slepiama po klausimo ženklų: nežinia, kas ji yra? Užtrinama riba tarp gero ir pikto, kad žmonės apsiprastų su nuodėmės plūsmu per nepadorias madas, aistringas pramogas, gašlumo persunktus vaizdus, šeimų pakrikimą, skrybybas. Nelaima nei nuodėmė nei negarbę gyventi su svetimu vyru ar žmona, nes valstybės įstatymai skrybas legalizuoja. Nuodėmė pasidaro "legali" — jokia piktybė, kaip ir legalus, įstatymu pagrįstas kito skriaudimas, kuri šiaip jau pavadintume vągyste.

Politika laikoma labiausiai "neuođėminga" žmogiškosios veiklos sritimi. Čia dar plačiai keroja melas, nenuoširdumas, šmeižtai, intrigos, klastos. Tai vadinama gudrumu, nebe nuodėme.

Tarptautinėje politikoje užsienimama apie žmogaus asmenis teisių ir jo laisvės varžymą, prievartą, neteisingumą, apgauj-

lą, bet nesakoma, jog tai yra nuodėmė. Nėra "nuodėmė" kita tautą ar kraštą grobti ir masės žmonių žudyti. Sutinkama su skriauda, daroma silpnėnėm ir mažesnėm tautom, nes didžiosios galybės tai pridengia savo politika bei interesais.

Dekalogas politikos dar nesaiso. Jis turėtų atieityje ją atrasti, kaip kokią nežinomą žemę ar planetą. Užtat Sveicarijos Friburgo vysk. F. Carriere yra teisingai pastebėjęs, kad tik "geram krikščioniui politika gali būti šventumo mokykla".

Sventojo Rašto pradžioje skaitome, — rašo dr. A. Maceina, — kad Viešpats sukūrė pasaulį taip, jog jis buvo geras ir net labai geras. Tačiau nuodėmė jį pagadino... Nuodėmė yra būties tvarkos iškreipimas, būties apardymas, aptemdant joje Dievo idėją.

Nuodėmė inėša netvarką, kuri skaudžiai pajuntame tiek privačiame savo gyvenime, tiek viešame. Griebiamasi visokių priemonių tam piktui pašalinti, bet nečiumpama už pačių šaknų — nuodėmės, nes ji žmonėm rodo "saldį"... Yra ir nuvalkiotas pasakymas: "Nuodėminga meilė kaip medus". Bet tokia "meilė" išreiškia neapykantą Dievo tvarkai ir idėjai.

Gavėnia yra laikas krikščioniui rimtai susimąstyti, kiek jis yra neapykantoje nuodėmėi ir meilėje Dievui. Kitais žodžiais, kiek savo gyvenimu ir darbu prisideda prie atstatymo apardytos ir ardamos pasaulyje Dievo tvarkos. "Kiekvienas veiksmas, kuris į pasaulį inėša tvarkos, tiesos, gėrio, grožio, savaime įsijungia į nuodėmės pergalejimą ir plečia Kristaus atpirkimą" (A. Maceina).

Kovos kelias į Vasario 16

Kaip vokiečiai spaudė Lietuvos Tarybą

Vasario 16 aktas buvo pasiėktas dviguba kova: iš vienos pusės kova su vokiečiais, iš antros — vidinė kova tarp Lietuvos Tarybos narių.

Vokiečiai dar 1917 metų pabaigoje buvo išreikavę iš Lietuvos Tarybos tam tikrą pareiškimą, kuris yra vadinamas 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimu arba formule. Vokiečiam tas pareiškimas buvo reikalingas, besiruošiant taikos deryboms su bolševikais Lietuvos Brastoje. Tai būtų įrodymas, kad Lietuva nuo Rusijos atsisikiria ir dėl jos su bolševikais derėtis netenka.

Lietuvos Taryboje manyta, kad rankų sau galutinai nesurįšama. Pirmoje pareiškimo dalyje buvo aiškiai pabrėžtas Lietuvos valstybės atstatymas. o antra dalimi pažada sueiti į artimus ryšius su Vokietija. Tokia galimybė buvo numatyta dar Vilniaus konferencijoje (1917 IX 17-23), kuri Lietuvos Tarybą rinko. Konferencijos rezoliucijoje buvo pasakyta:

"Jei Vokietija sutiktų dar prieš Taikos Konferenciją proklamuoti Lietuvos valstybę ir pačioje Konferencijoje paremti Lietuvos reikalus, tai... pripažįstama galima sueiti būsima Lietuvos valstybei, nepakenkiant savarankiškam jos plėtojimuisi, į tam tikrus dar nustaitytus santykius su Vokietija".

Taigi santykių su Vokietija nebuvo kratomasi, juoba, kad nebuvo dar aišku, kas karą laimės. Jei laimės Vokietija, tai artimesnių santykių su ja nebus galima išvengti; Lietuva net gali likti vokiečių pavergta. Jei Vokietija pralaimės, tai visi Lietuvos ryšiai su Vokietija bus nutraukti. Bus geriau, jei tokiu atveju Lietuvos vyriausybė jau veikis. Svarbu išgauti iš Vokietijos pripažinimą Lietuvos valstybės su sostine Vilniuje ir suorganizuoti savo vyriausybę.

Tuos klausimus besvarstant, Lietuvos Taryboje nuomonės išsiskyrė. A. Stulginskis ir J. Vileišis spyrėsi, kad "jokių sutarčių su vokiečiais ir pasižadėjimų jiems Taryba nepripažinti daryti ir neturi teisės". Dauguma gi reišė nuomonę, kad

nepažadant sudaryti sutarčių, "vokiečių valdžia nepaskelbs ir nepadės atstatyti nepriklausomos Lietuvos" (L.T. prot. nr. 15).

Besiderant paaiškėjo, kad Lietuvos Tarybos pažadai vokiečių kietumo neminkštino. Lietuvos Taryba buvo paruošusi projektus: skelbti Lietuvą savarankiška valstybe su sostine Vilniuje, šaukti steigiamąjį seimą, sudaryti Lietuvos vyriausybę, bet taip pat ir sutartis su Vokietija. Karinė vokiečių valdžia tokiom deklaracijom pasipriešino.

Lietuvos Tarybai buvo įbruktas naujas projektas, kuris su mažom pataisom buvo priimtas po ilgų ginčų ir pasirašytas visų Tarybos narių. Tai ir buvo vadinamoji 1917 m. gruodžio 11 d. formulė. Pirmoje dalyje užsiminta apie nepriklausomą Lietuvos valstybę, nes vokiečiai dėl savo propagandos negalėjo to neleisti (o kaip bus

vykdoma — kitas jau reikalas!), bet svarbesnė jiėm buvo antroji dalis — apie sutartis su Vokietija. Visa ta formulė yra tokia:

1. Lietuvos Taryba, krašto ir užsienio lietuvių pripažinta kaip vienintelė įgaliota Lietuvos tautos atstovybė, pasirem-dama pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir 1917 metų rugsėjo m. 17-23 d. lietuvių konferencijos Vilniuje nutarimu, skelbia nepriklausomą Lietuvos valstybę atstatymą su sostine Vilniuje ir jos atpa-laidavimą nuo visų valstybinių ryšių, kurie kada nors yra buvę su kitomis valstybėmis.

2. Tai Valstybei tvarkyti ir jos reikalams ginti taikos derybose Lietuvos Taryba prašo vokiečių valstybės apsaugos ir pagalbos. Atsižvelgdama į gy-vus Lietuvos interesus, kurie reikalauja nieko netrunkant sueiti į artimus ir patvarius santykius su Vokiečių valstybe,

LIETUVOS BRASTOJE 1917 m. lapkriėio mėn. susitiko vokiečiai ir bolševikai (Tročkis ir Kamevevas) karo paliaubam pasirašyti.

Lietuvos Taryba stoja už amžiną, tvirtą sąjungos ryšį su Vokietijos Valstybe, kuris turėtų būti įvykdytas ypač militarinės bei susisiekimo konvencijos ir muitų bei pinigų sistemos bendruomo pamatais".

Tarybos protokolai rodo, kad už šią formulę 1917 gruodžio 10 balsavo 15 narių. Prieš balsavo St. Kairys, St. Narutavičius ir J. Vileišis. Susilaikė A. Stulginskis. Posėdyje nedalyvavo Pr. Dovydatis. Tačiau parašai buvo padėti visų. Ne tik vokiečiai spaudė, bet ir tikėtasi, kad po savaitės prasidedančiose Lietuvos Brastos taikos derybose su bolševikais bus įsileisti ir Lietuvos atstovai. Taip pat tikėtasi, kad tos formulės pagrindu Vokietijos vyriausybė pripažins nepriklausomą Lietuvą ir leis sudaryti civilinę vyriausybę krašte. Dėja, nieko panašaus nesulaukta.

Lietuvos Taryba buvo nuvilninta. Tolimesnės kalbos su vokiečiais kelė įtarimą, kad Vokietija nenori paleisti Lietuvos iš savo rankų kaip karo grobio, ypač vokiečių militarinė vadovybė, kuri dar tikėjosi karą laimėti. Tėkiomis aplinkybėmis, kai Lietuvoje dar buvo žiuri okupacija ir gyventojų plėšimas, negalima Lietuvos Tarybai priekaištauti, kad ji ieškojo kiek galima palankesnės išeities. Gera būti pranašu po laiko ir sakyti: "nereikėjo nieko vokiečiam žadėti, nes jie vis tiek turėjo pralaimėti"...

Anuo metu taip neatrodė. Lietuvos Tarybos pateisinimui ir garbei reikia pasakyti, kad ji gerai susivokė savo padėtyje ir nestigo drąsos toliau vesti kovą už Lietuvos laisvę, atsisakydama tos gruodžio 11 formulės ir skelbdama Vasario 16 aktą. S. Suž.

Pirmininkas neatėjo į laidotuves

(atkelta iš 2 psl.)

Reikia atkreipti dėmesį į kai kurias to ryškiausio kolchozinio vaizdo spalvas, kurios daug pasako apie kolchozininko gyvenimą.

1. Tiesa rašė, kad tas žmogus, net sulaukęs senyvo amžiaus, vis kolchozui tarnavo, išdirbo po 400-500 darbdienių, tačiau visas jo ilgo gyvenimo darbas nedavė jam nė tiek pajamų, kad žmogui nereiktų prašyti paramos jam palaidoti.

2. Kas iš bendrų kalbų apie gražias naujas, šviesias išdygusias ir elektrifikuotas trobas, jei konkretus žmogus kolchozui tiek nusipelnęs senis Nerečionis tebegyveno "sukrypusioje kaimo trobelėje".

3. Ta "sukrypusi trobelė" pasakojusi "niurią ir liūdną No-relių kaimo mažųjų istoriją". Tačiau toje istorijoje praeitis turėjo būti šviesesnė nei

tas naujai "pasibeldęs gyvenimas", nes praeityje mažai žemė, kaip rašo Tiesa, turėjo iki 3 ha žemės, o dabarties kolchozininkai tegauja valdyti ir naudotis tik 60 arų, t.y. apie penkis kartus mažiau. Tikrai liūdna ir niuri kolchozininkų istorija, kurią pasakoja Tiesa.

4. Dar dėl religijos ir bažnyčios. Tiesa papasakojo, kaip žiuri žmonės į religijos klausimą: parodė, taip pat, kad klebonas nesikiša ten, kur žmogus jo nenori, palieka kiekvienam apsispręsti, ar jis nori bažnyčios ar ne. O kad komunistai paliktų tiek laisvės žmogui apsispręsti! Tačiau "Tiesai" nepatiko klebono elgesys, kad jis nesisiūlė laidoti su bažnytinėm apeigom. O kad būtų pasisiūles, tai tada būtų "Tiesa" galėjus bent sukelti triukšmą, kaip klebonas prievartauja, bedievis ir lavonus daro katalikais. To džiaugsmo klebonas "Tiesai" nesuteikė, dėl to ir jai turi būti niurus ir liūdnas tas naujas gyvenimas.

— Tiesa! — sušuko Ritita, juokdamasi kaip beprotė. — Aš, mat tik atsimenu, kad vakar buvo karnavalas. Kur grafienė?

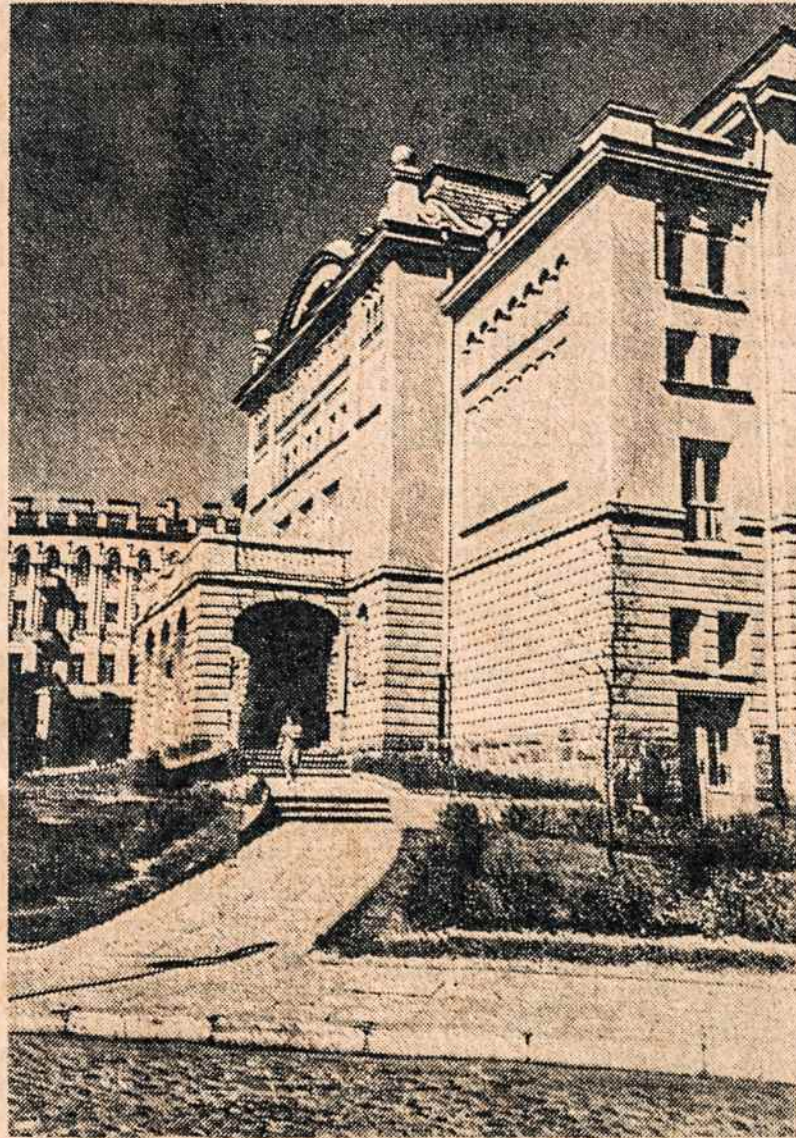
— Savo kabinete pasirašinėja kvitus. Ar jai pasakytė?

— Ne, ne! Pačios įeisime patydomis, pirštų galiukais! — sušuko Ritita su šelmišku paau-guolės veido išraiška.

Visos trys, šuniuko vedamos, pasileido tekinas į apvalų kambarį, kuriame grafienė tvarkė savo ūkio reikalus.

Pro sklitelėjusias uždangas buvo matyti sėdinti prie senoviško rašomojo stalo šešiasdešimties su viršum metų moteris, aukšta, pilna, su glotniai sušukuotais žilais plaukais, kukliai apsirėngusi juoda suknele. Prieš ją gulėjo gniužulas kviutis, prie kurių buvo pri-muštasi šv. Vincento Pauliečio draugijos antspaudas. Grafienė įrašinėjo į tuščias vietas pavargėlių pavardes, kurias perrašinėjo iš sąrašo, pridėdama šitokių pažymėjimus: trys porcijos mėsos, arba: dvi porcijos lašinių, arba: trys porcijos žirnių, ir pagaliau didelėmis raidėmis pasirašydama: pirmininkė, grafienė našlė de Santa Maria.

(Bus daugiau)

VILNIAUS TEATRO salėje, anuo metu D. Pohlankos gatvėje, 1917 m. rudenį įvyko Vilniaus konferencija, kurioje buvo išrinkta Lietuvos Taryba. Teatro rūmų nutraukia 1960 m.

čių herbo, iškalto ant sienos gilumoje, nucimpino toliau siauru patiesalu, kuris prie kiekvieno laipto buvo pritaisytas žvilgančia metaline lazduete.

Trys merginos nusekė pas-kui šuniuką. Auksaplaukė ėjo rimtai ir lyg nepatenkinta, tamsiaplaukė — susimąčiusi, o bespalvė — kupina kažkokio ryžtingumo. Jai buvo trisdešimt su viršum metų, — lemtingas amžius, kuriame prašmatni gražuolė, kuri penkiolikos metų būdama, atstatinėjo pulkininkus, dūsavo kažin ką padaryti, kad tik nereiktų apl-plaukti Gerosios Vilties ragą mergaujant. Tačiau, nežūrėdama savo metų, ėjo pasiškėdama, kaip kurtukas, ir vaipydamasi, lyg būtų tik ką iš mokyklos išleista bendrabučio auklėtinė. Vadinos ji Ritita Ponce.

Tamsiaplaukė, išsiuošusi kaip lėlė iš žurnalo, buvo to amžiaus, kuriame atstatinėjami pulkininkai, daugiau galvojama apie krautį, kaip apie būsimą vyrą, ir visus kitus jausmus praneša tuštybė ir blizgalių meilė; ta vadinos Adelita Peralta.

Auksaplaukė buvo vos pradėjusi eiti penkioliktus metus ir, nors ji dar neatstatinėjo pulkininkų ir nedūsavo, jai vis dėlto tiko raudoninti veidelius pasidėti prie langų, laukiant pasirodant kažkokio Ramiro Perez; žodžiu, ji buvo tikra le-

vos dukra. Vadinos Blanquita Pelaez, buvo dviejų pirmesnių pusseserė, o visos trys buvo donos Rožės Pelaez Ponce y Teba, našlės grafienės, dukterėčios.

— O jei ji mums atsakys? — staiga paklausė Adelina Peralta, stabtelėjusi laiptų viduryje.

— Aišku, atsakys, — gyvai atsiliepė Blanquita. — Aš, jos dėta, tą patį padaryčiau.

Išgirdusi tai, pryšakyje ėjusi Ritita Ponce, greitai nulipo laiptais, kurie ją skyrė nuo pusseserės, ir su piktumu tarė:

— Klausyk, Blanka, arba tylėk arba grįžk į karietą. Ne tam atvažiuoju, susispaudusios kaip silkės statinėje, kad viską pagadintum.

— Bet, mano miela, — at-rėžė Blanquita, savo ruožtu užpykdoma. — Aš visai nenorėju jau važiuoti; juk tu mane atvežei.

— Todėl, kad esi tetos Rožės dešinė akis ir kad be tavęs neapsieis! — sušuko Ritita, vėl leisdamasi pirmyn.

Buvo tik vienuoliktą valandą ryto ir, nors durininkas buvo paskambinęs, nei prieškambariuose nei salionuose nepasirodė joks tarnas ankstyvų svečių priimti. Visur buvo matyti ta netvarka, kurią namuose palieka triukšminga pramogabaldai perstatinėti, kandeliab-

ruose nesudegę žvakigaliai, gėlių ir šilko skiautelių prikreiktos grindys, o ore sklido tas neskanumas ir liūdnumas, kuriais Pelenų trečiadienio švie-soje atsiduoda praūžusio karnavalo palaikai; jausmas, panašus į tą nuostabų kartelį, kurį nuodėmė palieka sieloje, nelyginant atgailos sėklą.

Tai iš tikro buvo Pelenų trečiadienis, ir praėjusią naktį grafienė buvo iškėlus paskutinį iš savo dviejų nepaprastai įdomių kaukių balių. Veido dangstymas visuomet buvo gėdingumo žymė, ir tais metais per pirmą balių, vyrai, matyti, turėdami šį bei tą sau prikišti, prisipažino tinkama paslėpti savo kaltes po juodo atlaso kumėmis ir tokiais pat švarkais. Tas apdaro suvienodinimas privėdė prie tokių linksmų apsirėkimų, tokių smagių išdaigų, jog buvo nutarta paprašyti grafienės, kad paskutinį antradienį surengtų dar vieną kaukių balių, pakeitus vaidmenis: vadinas, vyras turės ieškoti laimės su pakeltais antveidžiais ir surasti savo širdies damas tame aplink juos sukuriuojančiame rausvų kaukių ir rausvų gaubtėlių verpete.

Grafienė mieliai sutiko, tik pastatė sąlygą, kad balius pasibaigus vidurnaktį, tai yra tą valandą, kurią prasidės gavėnia.

Matyti, ta dora moteris bijojo, kad nepamatytų savo salionuose Atgailos griaučių, tokių kokių vaizduoja Albertas Duereris, vedamus smuiku griežiančios mirties.

Zinoma, visi sutiko su ta sąlyga, bet tam tikras susimokėlių būrys, nebijodamas jokių prasimanųjų vaiduoklių, vadovaujamas Rititos Ponce ir jos pusbrolio grafiuko Teba, taip subgėbo pavairuoti laikrodžiais, kad visame mieste jau buvo antra valanda po vidurnakčio, kai rūmuose išmušė dvylikta...

Gera grafienė nieko nesuprato; tiktai jautė, eidama gulti, kad ją labiau, kaip paprastai, ima miegas, o kada atėjo laikas keltis, kad neužtektinai išsimiegojo. Turėjo būti kokia nors svarbi priežastis, dėl kurios trys pusseserės, atsigulusios beveik švintant, padarė tokią ankstyvą vizitą.

Jos jau buvo praėjusios kelios kambarius, nieko nesutikdamos, kai Ritita, iš tolo pamachiusi kažkokią tarnaitę, leidos tekina į ją šaukdama:

— Martyna, Martyna! Ar grafienė jau atsikėlė?

— Zinoma, — atsakė tarnaitė, eidama jos pasitikti. — Aš-tuntą valandą grafienė jau grįžė iš šv. Vincento po pelenės.

— Po pelenės?

— Taip, gerbiamoji! Sian-dien Pelenų trečiadienis.

KŪRYBOS PRIEDAS

KOTRYNOS GRIGAITYTĖS "RUDENS SAPNAI"

Kotrynos Grigaitytės vardas lietuvių literatūroje nebe naujas. Jis daugiau ar mažiau žinomas visiems poezijos mėgėjams. Dar nepriklausomos Lietuvos laikais (1937) ji išėjo viešumon pirmuoju eilėraščių rinkiniu "Akys pro vėduoklę", laimėdama kritikos pripažinimą. Tiesa, tai būta tik pirmųjų žingsnių poezijos laukuose, tačiau jauna poetė pagavo skaitytojus savo paprastumu, nuoširdumu ir mergautinėmis godomis.

Tik po 13 metų tylėjimo Kotryna Grigaitytė vėl pasirodė mūsų poetų parnase (1950 m. tretyje) antruoju lyrikos rinkiniu "Paslaptis". Ir šioje knygoje poetė imponavo skaitytojus savo moterišku jautrumu, "das ewig Weiblich" (anot Goethe) bruožais ir liaudišku dainingumu. Tačiau žymios pažangos formale prasme nepadarė. Tik gal kiek pagilino savo dvasinį-poetinį pasaulį naujais motyvais, pergyvenimais.

Trečioji poezijos knyga "Sirdis pergamente" (1956) Kotryna Grigaitytė išryškino savo poetinį veidą — mylintį, čia besišypsantį, čia graudų, čia šelmiškai viliojantį, žaidžiantį. Autorės poetinė išraiška sustip-

rėjo, lyg nusistoję. Meniškas apipavidalinimas laimėjo ne vieną pliusą.

"Rudens sapnai" — ketvirtasis K. Grigaitytės poetinio derliaus surinkimas į dailiai Lietuviško Knygos Klubo 1963 metais išleista knygą, laimėjusią Draugo dienraščio Maironio metų konkurse literatūros premiją.

"Rudens sapnuose" autorė išvengia ankstyvesniuose rinkiniuose pasitaikančio sentiment-

talumo ir konvencionalumo, nors ir čia galima užtikti banalių frazių, bendrybių ir kitų formos šlubavimų. Ypač krenta į akį atidesniam skaitytojui kai kurių žodžių klaidingas kirčiavimas.

Siaip šioje knygoje laureatė pasirodė verta jai suteiktos garbės, 1000 dol. premijos. Ji čia dar labiau nusistojusi, subrendusi tiek turiniu, tiek forma, kuri, nors ir ne per daug moderni, tačiau turi apšiai ir

IŠLEIDŽIAMA J. MINELGOS KNYGA VAIKAMS

Artimiausioje ateityje LB Kultūros fondas išleids vaikų poeto Jono Minelgos eilėraščių rinkinį mažiesiems "Labas rytas, vovere".

Nutilus Vyt. Nemunėlio ir L. Zitkevičiaus plunksnom, J. Minelga šiuo metu yra pats produktyviausias ir kūrybiškai gaivus vaikiškųjų eilių kūrėjas. Tai bus pirmoji J. Minelgos knyga, nors rašyti ir spausdinti eilėraščius vaikams pradėjo N. Lietuvos jaunimui skirtuose žurnaluose.

Knyga iliustruoja akt. Kazys Vaselka, kuris jau yra užsire-

komendavęs ir kaip gabus dailininkas.

1963 Kultūros Fondas iš savo išleistų leidinių pardavė 2154 knygas. Daugiausia parduota "Gulbė, karaliaus pati" — 554 egz., Vacl. Biržiškos "Aleksandryno" II tomo — 374 egz.

"Aleksandryno" visų trijų tomų jau turima 130 prenumeratorių.

Visus KF leidinius galima užsisakyti rašant:

Mr. J. Bertašius, 5348 S. Talman Ave., Chicago 32, Ill.

KF pirmininkas dabar yra Jonas Jasaitis. VI. R.

LŪŽIAI — naujas Jeronimo Ignatonio romanas

Šio romano fabula nesudėtinga. Vyriausias veikėjas Rimvydas pats nupasakoja savo gyvenimą, veiksmus. Karo metu pasitraukęs iš Lietuvos, likęs ten žmonai ir dviejų metų dukrelei, jau apie 15 metų gyvena Amerikoje. Kaip ir daugelis naujakurių, turi namus, automobilį ir kitus amerikinio gyvenimo patogumus.

Bet visu tuo buvęs gimnazijos mokytojas, bandęs nūn rašyti atsiminimus, nėra patenkintas. Jis ir nuo lietuviško visuomeninio gyvenimo nutolęs, ir svarbiausia dėl to, kad jį domina moterys, lyg šeimos spragai užpildyti. Prieš pat šeimos atvykimą įsimyli kaimyno Lumbio jauną dukterį Laimą, su ja ryžtasi kurti ateitį, neradęs tampsresnio ryšio su atvykusia šeima (grįžusi žmona "nepasiduodanti, karinga").

Po sukreciančių pergyvenimų betgi Laima pamato savo klaidą ir stoja į vienuolyną. Sūnaus palaidūno prototipui Rimvydui nieko kito nelieka, kaip grįžti atgal į savo šeimą ir nusiraminti.

Romane dar yra visa eilė veikėjų, ne tiek fabulai ryškinti ar intrigai kurti, kiek lyginti su vyriausio veikėjo motyvais. Antai, Petras Baublys taip pat yra palikęs šeimą ir nebeturi noro su ja pasimatyti. Valero Lumbio šeima panaši į Rimvydo (ji valdo žmona ir duktė). Jonas Dobilas, metęs žmoną, gyvena su kita Kalvio pavarde. Palūzusi ir Zarembų šeima: Rūta Zarembienė, Gražvydos sesuo, tariasi, kad ji vyrui tik dėl čekių tereikalinga, norėtų jį mesti ir į vienuolyną stoti. Kad tų lūžių būtų dar daugiau, kunigas Užgiris meta kunigystę ir dar priedo su komunistais susideda.

Šviesesnis būtų aklas senelis Martynas Paukštys, besisielojąs lietuvių, bet visa bėda, kad sūnus vedęs svetimtautę ir kaip ir žuvęs saviem. Prie šviesesniųjų priklauso ir sesuo Barbora, Gražvydos jaunystės draugė, bet ir ji į vienuolyną įstojusi ne dėl pašaukimo, bet dėl įsitikinimo (kaip ir Laima).

Visi tie veikėjai gyvenimo daugiau ar mažiau palaužti. Zi-

noma, iš dalies tai paskutiniojo karo išdava, iš dalies naujojo gyvenimo aplinkybės, bet tik iš dalies. Autorius daugiau kuria tipą, negu charakterį. Jau tiek daug panašių atvejų, kad juos galima dėti į tam tikrą kategoriją.

Autorius veda savo veikėjus daugiausia kontraversijų (priešingybių) keliu. Kartais taip, rodos, ir matyti, kaip jis stovi už veikėjo ir diriguoja jo veiksmams, kaip scenoj režisiorius. (iš viso romane apstu scenišku, ypač dėl tų nuolatinių "pasibeldimų"). Antai, Rimvydas domėtusi "laisvąja meile", "meile be melo" (p. 210, 229, 265), bet ir vėl save klausia, kodėl įlindęs į šį liūną" (p. 277).

Rašytojui, be abejo, rūpėjo parodyti, kurlink veda ta "laisvoji meilė". Nevengiama veikėjo pašarzuoti, kai mato, kad jis kenkia lietuvių bendros drausmės reikalui. "Verdu rūgščius kopūstus su dešromis, kepu kugelio, bulvinių blynų, susirauginu pieno, perku lietuviškas dešras, sūrius, duoną, žodžiu, — visa, kas man tėvynę atneša į namus. Tegu tik kas išsižioja, kad aš nesu lietuvis!" (p. 130). Žinoma, tai šaržas iš humoreskos. Lygiai kaip ir kitas: "Kada noriu einu gulti, kada noriu rūkau ir su cigarete dantyse užmiegu" (numatomas įstatymas šiuo reikalu žada ir žmoną pavaduoti!).

Su priešingybėmis yra ir jauniosios generacijos atstovė Laima, rodos, iš kuklios mergelės iš karto pasidaranti miesčioniškai drąsi ir sunkiai besuprantama. Dėl to ir čia pasigestum stipresnio motyvavimo dėl kai kurių os veiksmų, ypač spontaniško įstojimo į vienuolyną. Jos dingimo įtampa kiek primena amerikines sensacijos įtampą. Lauktum ir Gražvydos charakterio didesnis išryškėjimas. Neturim žinių iš trijų metų gyvenimo Lietuvoje, neišskyrus tas penkiolikos metų laikotarpis, išskyrus pačio paskutiniojo mėto įvykius.

Bet vis dėlto veikalas mums ypač tuo reikšmingas, kad ro-

do nors ir sunkiai pasiekiamas idėjinis aukštumas. Psichologiniu atžvilgiu jis kelia rimtą pokario solidžios lietuviškos šeimos problemą.

Romane yra nemaža vaizdingų scenų, dialogai plaukia laisvai, nors ir kai kuriuos iš jų sudėta per daug aukštos "filosofijos", ir, atrodo, kad kalba nebe veikėjas, bet pats autorius. Ypač ten, kur pasisakoma, meno, jaunimo (lietuvių ir amerikiečių), tikėjimo ir kitais klausimais, kurie sudaro išties dialogų pasažus.

Romano kalba lengva, neperkrauta, bet rašybai kaitka galima prikišti. Pav. kažkodėl rašoma skūsti, išlysti, guoži, arba pjudyti, bet aukštas (mišra rašyba). Kaikur šalutiniai sakiniai neišskirti kableliais, kitur vėl ženklai padėti nevietoj. Dar kitur būvardinės lytys vartojamos prievieksnių vietoj (šimtaprocentiniai, išoriniai). Korektūros klaidų, palyginti, maža.

(Jeronimas Ignatonis. LŪŽIAI. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicago 1963. 301 pusl. Kaina \$3.00. Simbolingą dviejų spalvų aplanką piešė P. Jurkus) A.S

naujoviškumo žymių. Dažnai čia poetės eilėdara laisva, nesivaikanti rimų, tačiau ritminga, sklandi, laisvai išplaukianti, "daininga". O mintys — ar sielvartaujanti žmogaus ar tėvynės likimu — išgyventos, dainės širdyje išnešiotos. Retai kur poetė persistengia. Daugumoje ji natūrali, paprasta, organiška. Su šiuo gražiu suoliu į priekį lauktina iš Kotrynos Grigaitytės ateityje dar brandesnių lyrikos posmų, dainų. Nors ir "Rudens sapnai" atskleidžia mums ne vieną perlą. Štai kaip paprastai, su retu kuklumu autorė save ir savo poetės misiją apibūdina:

Aš niekad nebuvau
Nei gulbė, nei lakštingala.
Buvau tik tai šešėlis,
Kuris praėina ir negrįžta —
Šešėlis, kuris bučiuoja

žiedus,
Nubraukia rasą.
Tebūna man atleista,
Jei sužeidžiau ką nors
Bučiuodama ...

Tiktai šešėlis, 75 psl.

Jei autorė trumpam eilėraštyje pajėgia pasiekti itin didelio subtilumo ir išraiškos grakštumo, bei plastiškumo, tai yra aiškus įrodymas, jog autorė yra viena iš "patėptųjų". "Poetes nascuntur, oratores fiunt" — sakydavo senovės romėnai. Taip, K. Grigaitytė, nors ir su silpnėmis (o kas be jų?) yra apsigimusi dainuoti. Linkėtina poetei sėkmės tolimesniuose darbuose — grožinės literatūros baruose.

Tos pačios autorės novelių knyga "Veidu prie žemės", pasirodžiusi 1962 Maironio metais, išduoda autorę esant daugiau individualiste, lyrike, kontemplantore, negu objektyviai vaizduotoja.

Premijuoiteji "Rudens sapnai" maloni dovana visiems poezijos mėgėjams. Knyga malonu paimti į rankas. Dailiai išleista, nors pasitaiko gramatikos, sintaksės ir korektūros klaidų.

Aplanko piešinys, pieštas dail. Vidos Krištolaitytės, puikiai derinasi su viso leidinio "fizionomija" — rinkinio dvasia ir stiliumi.

(Kotryna Grigaitytė — Rudens sapnai. Premijuotas poezijos rinkinys. Lietuviškos knygos klubas, 80 pl., kaina 2 dol.) Ben. Rutkūnas

BOSTONO JAUNŲJŲ MENO PARODA

Bostono neolituantai vasario mėn. 1 ir 2 suruošė Bostono ir apylinkės lietuvių studentų meno parodą vietos tautininkų namuose. Praodėje dalyvavo 9 studentai, kurie studijuoja meno ir jam artimus mokslus. Parodoje dalyvavo:

Gema Duobaitė iš Norwoodo, besimokanti Bostono Museum of Fine Arts meno mokykloje (10 tapybos paveikslų ir 1 medžio raižinys); Paulius Martinkus iš tos pačios mokyklos (9 ir 2 skulptūros), Gintaras

DAIL. V. KASIULIS — Motina ir vaikas (pastelė iš dabar vykstančios jo parodos New Yorke).

VYTAUTO KASIULIO PARODA NEW YORKE

New Yorke, D'alesio galerijoje, vyksta dailininko Vytauto Kasiulio kūrinių paroda. Išstatyta aliejinė tapyba ir pastelės.

Tai yra trečioji Kasiulio paroda New Yorke. Pirmoji buvo 1956 Hammer galerijoje, antroji toje pačioje D'alesio galerijoje 1962 metų gruodžio mėn. Dabar sausio 18 atidaryta trečioji paroda, kuri tęsis iki kovo 18 d.

Kasiulis pokario metais apsigyveno Paryžiuje. Pradžioje teko patirti ir vargo, kol savo darbu ir kantrybe prasimušė į

žinomus Paryžiaus dailininkus. Dabar jis turi savo galeriją Paryžiuje, savo kūrinių parodas rengia ne tik Paryžiuje, bet ir kituose Europos miestuose — Berlyne, Stockholme, Zenevoje, Kopenhagoje. Vasaras praleidžia Švedijoje, kur parodas yra surengęs įvairiuose to krašto miestuose.

Jo galeriją Paryžiuje aplanko nemaža amerikiečių turistų ir iš ten parsiveža paveikslus. Paryžiuje jį pastebėjo ir D'alesio galerijos savininkai, prieš porą metų keliaudami po Europą. Jie tada ir užmezgė arti-

mesnius ryšius su dailininku ir jo kūrinių įsiveržė Amerikon.

Kasiulio stilių pažįstame. Jis per kokią dešimtį metų nieko nepasikeitė. Ir sužetintu ir stilistiniu požiūriu jis išlaikė savo ankstyvuosius bruožus.

Ir toliau jis vaizduoja žmones, linksmai besisukančius gyvenimo scenoje. Pamėgęs mažas smukles, kavines, cirko artistus, jis suranda ten daug gyvenimo džiaugsmo ir grožio.

Tapo jis tuo pačiu būdu, — pirma padengdamas tamsiomis įvairiom spalvomis, paskui brūkšniais uždėdamas pagrindinius žmonių kontūrus. Taip jo žmonės atrodo kaip manikėnai, suramstyti iš pagaliukų arba kaip lėlių teatro figūros. Tačiau ne čia yra Kasiulio esmė. Kasiulis labai tiksliai ir grakščiai vartoja piešinį, vienu brūkšniu pagausa judesį, nuotaiką. Savo paveiksle jis rūpinasi tą brūkšnių įjungti į dekoratyvę kompoziciją. Jo kūryba visia tokią šventiška, dekoratyvia puošni primenantį kai kur senus turtingus dvaro tapetus.

Galerija yra: 8 Henderso Place, tarp York ir East End Ave., šalia 86 St. A. D.

Philadelphia, Pa.

Vasario 23, sekmadienį, 3 popiet Lietuvos banko patalpoje (202 N. Broad St.) bus vieša skulptoriaus Petro Vaškio paskaita tema: "Amerikos istorinio vaško muziejaus kūrimas Philadelphiaj".

Kaip žinoma, skulpt. P. Vaškys iš daugelio amerikiečių ir kanadiečių varžovų buvo parinktas ir gavo užsakymą pagaminti visas figūras minėtam muziejui ir yra vyriausias šio muziejaus kūrėjas. Šį uždarinį su pasisekimu užbaigęs, maloniai sutiko supažindinti mūsų visuomenę su savo darbu.

Po paskaitos bus rodomas spalvuotas filmas, vaizduojąs figūrų gamybą skulptoriaus studijoje ir įrengimą muziejui. Po programos kavutė.

Philadelphijos lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Paskaitą rengai Philadelphiajose ateitininkai. J.

SKULPTORIUS PETRAS VAŠKYS prie E. Rooseveltienės biusto, daromo Philadelphijos vaško muzėjui.

(nukelta į 8 psl.)

Lietuvių Skautų Brolijos naują lapą atverčiant

Ištraukos iš ilgesnio atsišaukimo

Lietuvių Skautų Brolijos vadovų suvažiavimui man patikėjus pareigas, 1963 gruodžio 15 Chicagoje jas perėmiau iš s. Eugenijaus Vilko, drauge su pavaduotoju s. J. Bružinsku. Pareigas perėmiau tikėdamas, kad... Lietuvių Skautų Brolija padeda išsilaikyti lietuvių mūsų jaunimo tarpe, kad padeda ir padės lietuviams berniukams išaugti dorais žmonėmis, sąmoningais lietuviams ir naudingais krašto piliečiais...

Brolija yra išsiplėtusi per visą laisvąjį pasaulį, per kelis kontinentus, su skirtinga gamta, aplinka, žmonėmis ir gyvenimo būdu. Sėkmingam mūsų Brolijos tikslų įgyvendinimui svarbu yra gerai pažinti aplinką, panaudoti jos teigiamąsias, sukurti lietuviškam skautybės gyvenimui reikalingas sąlygas ir išlaikyti lietuvišką charakterį. Brolijos uždavinių atlikimui yra reikalingas nuolatinis, ramus harmoningas darbas, tinkama darbo nuotaika...

Labiausiai reikalingas lojalumas skautybės ideologijai ir vieningumas Brolijos veiklai išlaikyti. Artimos praeities įvykiai parodė, kad net aukštai iškilusių LSB vadovų tarpe pasitaikė klaidingų skautybės interpretacijų. Skautiškos ideologijos vertybių nuvertinimą parodė jūros prilyginimas Dievo, tėvynės ir artimo sąvokoms ir net bandymas jūrą įvesti į skautų ideologijos šūką. Šie faktai rodo, kad mums reikalinga geriau pažinti save, giliau suprasti skautybės ideologiją, kuri yra tiek kilni ir plati, kad nebereikalinga jokių priedų. Vadovui priklauso pareiga įskiepyti lojalumą skautui, kad jis savo gyvenime liktų ištikimas skautų ideologijai, tėvams, tautai ir valstybei... Vienybės ir solidarumo išlaikymas privalo būti nuoširdžiai vykdomas visų LSB vadovų ir narių...

Skauto pareiga būti nau-

dingu tėvynei ir žmonijai, būti bendruomenės kėlėju, bet ne našta, verčia jį siekti mokslo, profesijos, gerinti savo ir aplinkos gyvenimo sąlygas...

Svarbu, kad kiekvienas Brolijos narys siektų aukštojo mokslo, įsigytų akademinį išsilavinimą, patirtų studentiško skautiško amžiaus linksmybes, pabendrautų su įvairių ideologijų kolegomis. Tačiau dar svarbiau, kad, įgijus išsilavinimą, platesnį horizontų pažinimą, visa tai, skautiškos ideologijos šviesoje, būtų įnešama į mūsų skautišką šeimą... Prie dabartinės Sąjungos struktūros, Seserijos ir Brolijos vienetų, sėkmingas veiklos išvystymas

daug priklausys nuo sesių-brolių akademikų savanoriško, aktyvaus atėjimo į Seserijos-Brolijos vadovų pareigas...

Kiekviena aplinkybė ir priemonės yra geros skautybei praktikuoti, tačiau priemonės negali būti paverčiamos tikslu. Atrodo, kad priemonių paverčiamas tikslu, — arba gal ir labai vertingų, skautybei nepriklausančių tikslų įtraukimas į skautybę, — yra privedęs prie dabartinio jūrų skautų šakos veiklos sukrėtimo Brolijoje. Tiesa, dalis jūrų skautų liko Brolijoje, dalis laukia sugrįžimo. Sugrįžtančių laukia ir Brolija... Pasitraukusius jūrų skautus ir vadovus kviečiu su-

grįžti ir įsijungti į pozityvia veiklą Lietuvių Skautų Brolijoje, kurioje jūrų skautų veiklos sąlygos bus išlaikytos, kaip ir praeityje... Esame permaža lietuviško-skautiško jaunimo įgula, kad galėtume skirstytis ar skaldytis audringoje svetimoje jūroje...

Mes esame lietuviškos bendruomenės dalis. Ji mums remia ir yra mūsų veiklos reikalinga. Visus LSB vadovus ir narius kviečiu daugiau dirbti, darbą dedikuojant ir parodant visai lietuviškai bendruomenei...

Mūsų visų vadovų pareiga skatinti ir skleisti skautų tarpe lietuviško žodžio nuolatinį skaitymą ir bandymą rašyti. Visų vadovų pareiga remti ir išlaikyti lietuvišką spausdintą žodį.

Lietuvių Skautų Brolijos veikloje tegali būti vartojama tikrai lietuvių kalba. Visur su eigose, iškylose, stovyklose, instruktuojant ir egzaminuojant, net ir tada, kai jos žinojimas jaunesniųjų LSB narių tarpe yra ribotas, privalo būti vartojama lietuvių kalba. Kad mažieji turėtų noro lietuvių kalbą mokytis ir vartoti, kiekvieno LSB vadovo pareiga propaguoti lietuvišką mokyklų lankymą, skiepyti mažajam broliui meilę ir sentimentą Lietuvai, lietuvių tautai, lietuviškam reikalui.

J.S. Bronius Juodelis
L.S.B. Vyriausias Skautininkas

BRONIUS JUODELIS

BRIDGEPORTO vysk. Walter W. Curtis krikštija Algirdo Mitkaus (v.) dūrelę Kristinos Teresės vardu. Krikšto tėvais buvo Mitkienės brolis Vytautas Leveckis su žmona (k.) iš West Roxbury, Mass. A. Mitkus yra Bridgeporto vyskupijos informacijos biuro vedėjas. Kristina yra trečias vaikas šeimoje.

MIRĖ VEIKLUS ELIZABETHO LIETUVIS

Domininkas Petručionis, senesnės kartos lietuvis, visai trumpai tesirgęs, mirė sausio 24. Velionis buvo gimęs 1892 m. Ilgininkų km., prie Merkinės, neturtingų ūkininkų šeimoje. Vos 17 m. sulaukęs, išvyko Amerikon. Tuo laiku ir Amerikoj buvo daug darbo ieškančių, o darbų mažai. Kiek kur bedirbdamas, vakarais mokėsi, knygas skaitė, lavinosi, kol pasiekė vidurinio mokslo.

Vėliau aktyviai į visuomeninį darbą įsijungė: steigė draugijas ir joms vadovavo. Dideli nuopelnai jam priskirtini už puošių Lietuvių laisvės namų pastatymą 1924 m. Jų vertė apie 100,000 dol. Savo pastogę turint, D. Petručionis suorganizavo vaidintojų ratelį ir pats vaidino. Su "Consilium facultatis", "Birūte" ir kitais veikalais pasiekdavo tolimesnes lietuvių kolonijas.

Velionis mėgo dainuoti, turėjo gražų tenoro balsą. Parengimuose dažnai solo dainuodavo, o bažnytiniam chore išgiedodavo 45 metus. Daug džiukiškų dainų žinojo. Jų dalį prof. J. Žilevičius užrašė.

D. Petručionis labai ilgėjosi mielosios Džukijos, norėjo ją aplankyti. Paaiškėjus, kad okupuotos Lietuvos lankymas tik Vilniui prasideda ir juo baigiasi, nuo kelionės atsisakė.

Seimoje buvo pavyzdingas tėvas. Sūnus Vincą ir Vytautą inžinieriais išmokė. Visuose darbuose jam rūpestingai talkino žmona Marija, prieš keletus metus mirusi.

Kaip žmogus, velionis buvo kuklus, draugiškas ir nuoširdus, teisingas ir rūpestingas.

Gausus giminių, draugų ir pažįstamų būrys, velionio karštą, gausiais vainikais apsuptą, palaidėjo sausio 28 į šv. Petro ir Povilo bažnyčia ir šv. Gertrūdo kapines.

Giminėms — broliui Rokui, seseriai okup. Lietuvoje, sūnui Vincui ir Vytautui, — ir lietuvių visuomenei, netekus tauros lietuviu ir patrioto, gili užuojauta.

J. Zardelis

Elizabeth, N.J. — Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 66 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 26 parapijos salė-

je. Maldą sukalbėjo dvasios vadovas kun. J. Pragulbickas. Susirinkimą pravedė pirmininkė J. Bunienė, kuri taip pat padarė pranešimą apie kuopos veikimą ir finansinį stovį. Susirinkimui prašant, senoji valdyba pasiil-

ko eiti pareigas ir toliau. Susirinkimas buvo baigtas maldą ir vaišėmis, kurias paruošė J. Bunienė ir O. Kakštienė.

Pereitų metų gale buvo susirgusios kelios kuopos narės, kurios buvo aplankytos arba joms buvo nusiųstos kortelės su linkėjimais greitai pagyti. E. Seikūnienė turėjo sunkią operaciją, bet dabar sėkmingai sveiksta namie. M. Ruzgienė buvo sužeista pravažiuojančio automobilio, bet, laimingu atsitikimu, neilgai jai reikėjo gulėti. Veronika Millerienė turėjo sunkią operaciją, ilgai išgulėjo ligoninėje. Sąjungietės linki visoms greitai sveikti.

Stefa Kudulienė su vyru praėjusiais metais atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Gausus būrys sąjungiečių dalyvavo iškilmingose pamaldose ir vaišėse. Pirm. J. Bunienė pasveikino visų vardu ir įteikė dovaną.

D. PETRUČIONIS

DONELAIČIO MINĖJIMAS

New Haven, Conn. Sausio 25 New Haveno lietuvių moterų klubas šv. Kazimiero parapijos salėje surengė Kristijono Donelaičio 250 metų gimimo sukakties minėjimą. Estų poetas ir kritikas Aleksis Rannit, šiuo metu Yale universitete slavų ir rytų Europos kolekcijos kuratorius, turiningoje paskaitoje "Zvilgsnis į Donelaičio gyvenimą ir kūrybą" aptarė "Metų" dvasią ir formą ir nusakė Donelaičio vietą lietuvių ir tarptautinėje literatūroje. Tai buvo sutrumpinta versija prelegento paskaitos, kuria jis yra pakviestas skaityti eilėje pirmųjų JAV universitetų.

Meninge minėjimo dalį išpildė aktorai Asė Dauguvietytė ir Vytautas Valiukas, paskaitydami ištraukas iš Donelaičio "Metų". Skaitymas iškėlė Donelaičio hegzametru ritmiką, žodinių turtumą ir vaizdų reljefingumą. Pianistė Julija Rajauskaitė paskambino Čiurlionio, Banaičio ir Chopino veikalų. Ypač pakiliai praskambėjo K.V. Banaičio "Ryto belaukiant". Programą nuotaikingai pravedė Gražina Matulaitytė - Rannitienė.

Klaudytojų buvo pilna salė, daugiausia iš aplinkinių miestų: Bridgeporto, Waterbury, Stratfordo ir Hartfordo. Žiūrovų tarpe buvo ir keli Yale universiteto lyginamosios kalbotyros profesoriai ir būrelis amerikiečių filologų studentų, kuriems buvo idomu išgirsti gyvą lietuvišką žodį.

L. L.N.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Stamford, Conn. — L.B. apylinkė Lietuvių nepriklausomybės minėjimą ruošia vasario mėn. 23, sekmadienį, 3 val. popiet Genovese Steak House salėje (543 Shippan Ave.). Kalbės Emilija Cekiene iš New Yorko. Aldona Rygelienė iš Bridgeport, Conn., deklamuos. Lietuvišką atžalyną minėjime atstovaus Marijonos Ogden mokiniai. Rengėjai tikisi lietuvių ir iš kaimyninių kolonijų.

— Inž. Viktoras Kirkyla laikinai apsigyveno San Francisco mieste, Kalifornijoje, kur dirba savo srityje ir vakarais lanko universitetą magistro laipsniui įgyti.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS MINĖJIMAI

Bayonne, N.J. — Kun. P. Zemeikio ir vargonininko A. Jakupčionio iniciatyva vasario 9 d. 3 v. popiet lietuvių piliečių klubo salėje paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Bayonnės kolonija visada rengdavo minėjimus, bet keletą paskutinių metų tai buvo pamiršta.

Minėjimas pradėtas Amerikos himnu. Vadovavo A. Jakupčionis. Jis paaiškino ir šios dienos tikslą. Programai toliau vadovauti pakvietė V. Kovolį. Jis pasakė ir pagrindinę kalbą lietuviškai ir angliškai. Kun. P. Zemeikis kalbėjo apie religijos persekiojimą Lietuvoje. Taip pat kalbėjo prof. J. Stukas, prisimindamas dabartinės okupacijos sunkumus. Jis parodė ir filmą, kurį pasigamino lankydamas Lietuva.

Be to, kalbas pasakė ir sveikino trys miesto tarybos nariai, kongresmano Galeger įgaliotinis.

Meninėje programoje kun. P. Zemeikio iniciatyva jaunimo grupė iš Harrisono padainavo porą dainelių. P. Mačiulaitienė, varg. Jakupčioniu akompo-

nuojant padainavo tris dainas solo. Programa baigta Lietuvos himnu.

Publikos atsilankė apie 200. Mažai kolonijai tai yra labai daug. Tikimasi, liks pelno ir Lietuvos gelbėjimo reikalams.

J. Liubinskas

Lowell, Mass. — Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 23, sekmadienį, 2:30 v. popiet DLK Vytauto klubo svetainėje, 447 Central St. Lowell, Mass.

Yra pakviesta miesto valdi-

ninkų, majoras Mrs. Halan Samson (miesto istorijoje pirma moteris majorė). Lietuviškai kalbas pasakys Antanas Matijoška ir kun. J. Zuromskis, klebonas.

Meninę programą išpildys šv. Petro parapijos choras iš Bostono. Vadovauja Jeronimas Kačinskas.

Rengimo komisija kviečia visus lietuvius kuo gausiau atsilankyti. Po programos bus užkandžiai. Į minėjimą įėjimas nemokamas, užkandžiai — 1 dol.

L. Palauskas.

WORCHESTER, MASS.

Lietuvių Fondui remti rengiamas koncertas vasario 29 7 v. Mt. Carmel Youth Center salėje (Central St. ir Mulbury St. kampas, netoli geležinkelio stoties). Programą atliks solistė Dorothy G. Bundza (Bundzianė). Ji yra dramatinis sopranas dalyvavusi daugelyje koncertų ir festivalių su simfoniniu orkestru. Kilimu ne lietuvių, tik jos vyras lietuvis. Salia operų arijų padainuos ir keturias lietuvių liaudies dainas. Solistė ir akomponatorė atsisakė nuo honoraro. Be to, meninėje dalyje dalyvaus poetas satyrikas A. Gustaitis ir Worcesterio meno mėgėjų ratelio kvartetas, vedamas muz. J. Beino. Visas pelnas skiriamas Lietuvių Fondui.

Lietuvių Fondui remti komitetetas praplėstas. Valdybos pirmininkas yra A. Giedrius, sekr. V. Dabrila, išd. V. Prapuolenis. Į komitetą dar pakviesta dr. B. Matulionis, M. Watkins ir J. Matusaitis. Komitetetas yra atspausdinęs atsišaukimus ir greitai vykdys patį vaju. Dr. V.

Vaitkus fondui pažadėjo 1000 dol.

LB Worcesterio apylinkės valdybos posėdis įvyko vasario 2. Svarstyta bėgantieji ir ateities reikalai. Šeštadieninės mokyklos mokiniais paskirtos dvi mažos pinigines premijas (10 dol. ir 5 dol.) už rašinėlius "Kodėl aš myliu ir gerbiu savo tėvus" ir "Kodėl aš turiu mylėti savo tėvų žemę".

Jaunųjų talentų pasirodymas numatomas surengti pavasarį, besibaigiant mokslo metams. Talentų pasirodymą organizuoja kultūros klubo vadovas Pr. Račiukaitis, jam talkina L. Jokubauskas ir Z. Snarksis.

K. Donelaičio 250 gimimo sukakties minėjimas numatomas surengti rudenį.

Kultūros klubo susirinkimas buvo vasario 2 Maironio parke. Paskaita skaitė J. Matonis — "Kariuomenės reikšmė tautai". Po paskaitos Pr. Pauluikonis padarė trumpą pranešimą apie įvykusį LB apygardų ir apylinkių atstovų suvažiavimą New Yorke sausio 18-19 d. Pr.

Brangiam prisiminimui prieš du metus mirusio

STEPONO SAMATO

sielai bus atliakytos šv. Mišios š.m. vasario mėn. 22 d. 8 val. ryto šv. Trejybės bažnyčioje, Newark, N. J.

Margarita Samatienė su šeima

IŠ VISUR

— **Lietuvių žurnalistų sąjunga** korespondenciniu būdu renka centro valdybą, kontrolės komisiją ir garbės teismą. Išsiuntinėti balsavimo lapeliai turi būti gražinti ligi kovo 15. Centro valdybos būstinė sutarta Chicagoje, kontrolės komisijos — Detroito, garbės teismo — Los Angeles. Centro valdybon kandidatuoja: kun. V. Bagdanavičius, MIC, Balys Brazdžionis, Juozas Bertulis, Anatolijus Cepulis, Antanas Ginteris, Zuzana Juškevičienė, Vytautas Kasniūnas, Vladas Mingėla, Vytautas Račkauskas, Pranas Šušas, Pranas Tarūta ir Vincas Zemaitis.

— **Hamiltono** (Kanadoj) ateitininkai sėdriausiai išsurošė spaudos baliaus 40 dol. paskyrė vaikui laikraščiui Eglutei paremti.

— **Antanas Maneika**, buvęs Lietuvos savanoris - kūrėjas, antrosios laidos karininkas, diplomuotas teisininkas, mirė Anykščiuose sausio 15. Velionies atminimą pagerbdama, Danutė Venclauskienė iš Waterbury, Conn., Balfui paskyrė 30 dol. auką.

— **Juozas Bielinis**, 88 metų, sausio 17 mirė Lietuvoje. Gyveno Purviškės vienkiemis (kolchozu paverstam ūkyje), Nemunėlio Radviliškio vals., Biržų apsk. Po poros dienų mirė ir jo žmona. Abu palaidoti Suostų parapijos kapinėse, greta velionies Juozo tėvo Jurgio Bielinio, vadinamo knygnešių karaliumi. 'new Yorke gyvena velionies brolis Kipras Bielinis, žymus socialdemokratų veikėjas, buvęs demokratinės Lietuvos seimo atstovas, o tremtyje — Vliko ir Lietuvos Laisvės Komiteto narys.

— **Manigirdas Motekaitis**, pianistas, sol. Izabelės Motekaitienės sūnus, priimtas į tarptautines pianistų varžybas Briuselyje. Varžybas globoja Belgijos karalienė. Prieš išvykstant bus jo koncertas Chicagoje, Jaunimo Centre, vasario 23.

— **Antanas Bartoševičius**, 77 metų, prieš Kalėdas mirė Prancūzijoje, kur gyveno nuo 1910 metų, kai pabėgo iš caro kariuomenės ir pėsčias per visą Vokietiją atkeliavo į Prancūziją. Seniesiems Amerikos lietuviams jis žinomas savo korespondencijom iš Prancūzijos ir raštais, kuriuos pasirašinėjo "Antanėliu" ir spausdino "Vienybėje Lietuvininkų".

— **Nukryžiotojo Jėzaus serserys** Brookton, Mass., planuoja statydinti seneliams namus 100 lovų. Statyba atsieiti apie 700, 000 dol. Pusę sumos pažadėjo duoti valdžia, kita pusė turėtų būti surinkta aukomis.

— **Dabartinės lietuvių kalbos žodynas**. Apie 45,000 žodžių, redaguotas prof. J. Balčikonio redaktinės komisijos. Kitais viršeliais, gražiai įrišta, 990 pusl., kaina \$12.00. Kas nori gražiai lietuviškai kalbėti, labai išgytinas leidinys, gaunamas Darbininko administracijos spaudos kioske.

MALDAKNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciskonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS DARBININKAS

910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y.

Kad būtų linksniau...

— Tėte, kas tai yra politinis išdavikas?
 — Vaikeli, tas, kuris pabėga iš mūsų partijos ir įstoja į kitą politinę partiją.
 — O kas yra tas, kuris pabėga iš kitos politinės partijos ir įstoja į mūsų partiją.
 — Atsivertėlis, vaikelai.

— O
 Velnias ir Sv. Petras ilgai ginčijosi dėl savo karalysčių ribų, kol Sv. Petras tiek supyko, kad nutraukė ginčą ir pareiškė:
 — Aš kreipsiuos su šiuo ginču į teisumą.

— O ar tu rasi savo karalystę nors vieną advokatą? — paklausė velnias.

— O
 Du paryžiečiai sutarė, kad savo ginčą išspręs viešoje dvikovoje viename iš Paryžiaus parku. Sutartą valandą vienas jų atėjo su savo liudytoju ir gydytoju, ir laukė. Staiga atbėgo antrojo pasiuntinys ir įteikė laišką: "Mielas bičiuli, aš pasiūlysiu. Nelauk manęs—šauk."

— O
 Valstybės sekretorius Dean Rusk, kuris yra gimes Georgia valstybėje, prieš užmidamas savo tarnybą, turėjo išpildyti tam tikrą formą. Kai jis priėjo klausimą, ar jis ir ar jo giminės nėra dalyvavę veiksmuose, turinčiuose tikslą nuversti Jungtinių Valstybių valdžią, kiek susimąstė ir, pagaliau, irasė: "Taip — mano abudu seneliai tarnavo konfederacijoje armijoje".

— O
 Atitaisymas. Klaidingai buvo atspausdinta, kad Mrs. Sergent mirė 1962 gegužės 3. Atitaisom! Mrs. Sergent gyva. Atsiprašom!

— O
 Rinkliava. Buvusių Kanados karių sąjunga paskelbė rinkliavą nežinomo kareivio našlei...

— O
 Meteorologija. Pas mus žiema trunka 8 mėnesius. Vasara taip pat.

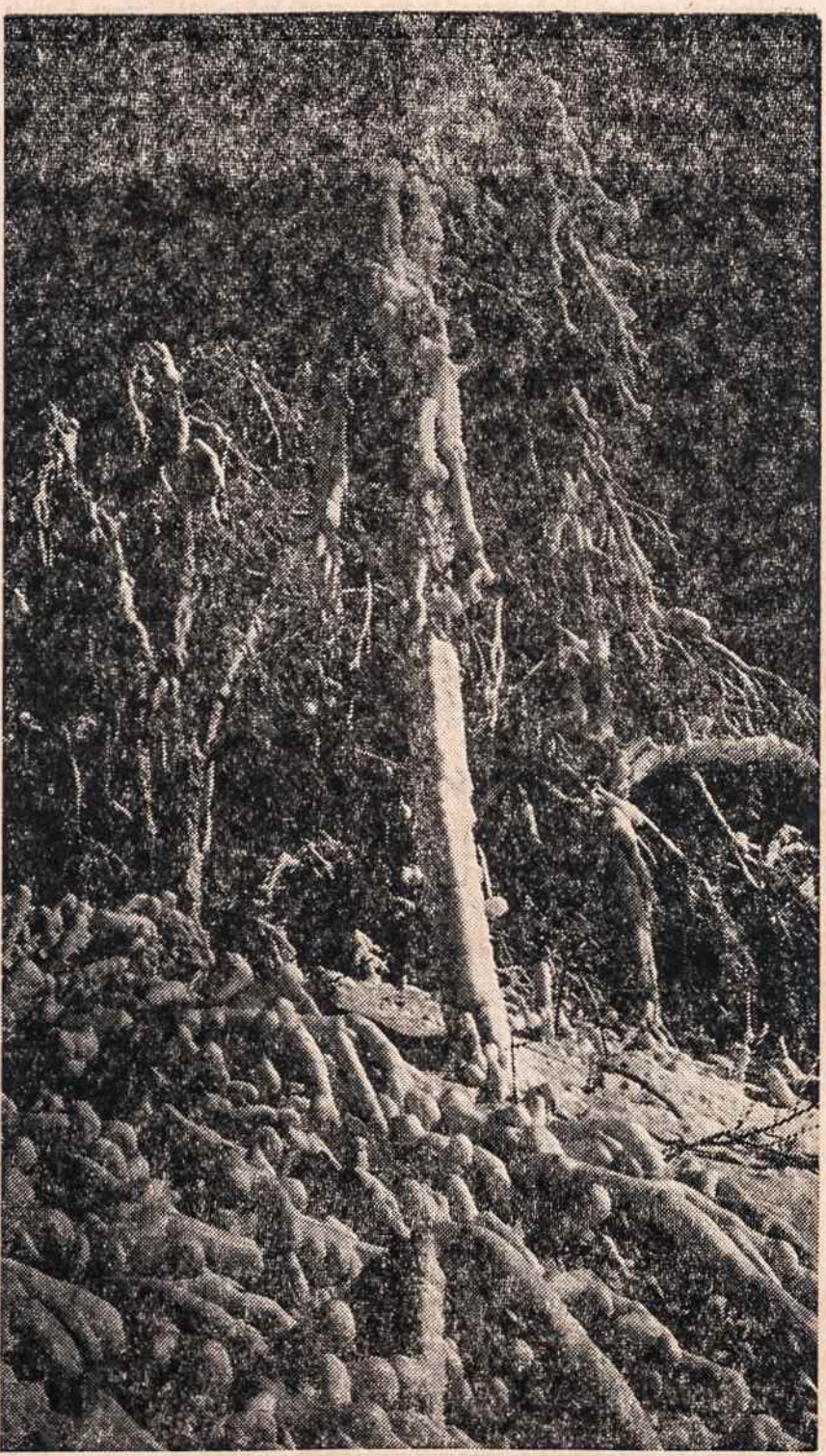
— O
 Valstybinė paslaptis. Belgijos karalius ir karalienė išvažiavo povestuvinei kelionei, bet valdžios sluoksniai nekalba, koks tikslas jų kelionės.

— O
 Sportas. Sportas yra magiamiausia suomių pramoga. Daugumas ištikime, kad keturių milijonų tautoje yra 8 milijonai sportininkų.

— O
 Trys naujai išleistos knygos už 5 dol.:

Naktigonė, Leonardo Andrikaus trečiojo poezijos knyga, kurios kaina 2 dol.; Maironis, virš 200 pusl., Aidų leidinys — kaina 2 dol.; Lietuvos vaizdeliai, A. Zemaičio prisiminimai, kaina — 1 dol.

Šios ir kitos lietuvių ir anglų kalbomis knygos gaunamos adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., 11221.

ZIMOS papuoštas medis. Nuotr. V. Maželis

LIETUVIAI VASAROTOJAI FLORIDOJ

MIAMI, FLORIDA

Džiugu konstatuoti, kad Miami kurortą sveikatos taisyti vis daugiau atvyksta ir mūsų lietuvių. Kanadoje ir šiaurės Amerikoje šalčiams užėjus, pradeda slinkti į pietus dauguma pensininkų ar šiaip atostogininkų.

Reikia pabrėžti, jog žydų kilmės "vasarotojai" atvyksta dažnai savo social security pensijos paremti. Ir pragyvena (žinoma kukliai) privačiai, ne viešbutyje, pasisamdę pigesni kambarį. O pragyvenimas visur tas pats. Tačiau, atvykę į čia, alsuoja jodo persunktu oru pajūryje, naudojasi tropikų šilute saule žiemos metu.

Pulk. Kazimieras Vildžius su žmona Ona dabar vieši Miami pas savo dukterį Violetą Ogdienę. Vildžienė jau sugrįžo į Washingtoną D.C., kur dirba, kaip vertėja Instit. of Health. Ji laisvai vartoja kelias svetimas kalbas, yra baigusi Petrapiyčė Kunig. Ksenijos Instituta. Tremtyje, Turinčioje, daug pagelbėdavo lietuviams-pabėgėliams, nuolat tarpininkaudama vokiečių įstaigose. Lietuvoje buvo apdovanota Nepriklausomybės medaliu už nuopelnus, tarsi pirmininkaujant Liet. Mot. Kariams Selpti Dr. joje Kėdaičiuose.

K. Vildžius po sunkios operacijos dar tebevieši Miami ir kasdieną stiprėja rūpestingos dukters Violetos priežiūroje. Jis buvo vienas pirmųjų lietuvių savanorių, 1918 metais įstojęs į tik ką besiformuojantį I pėstininkų pulką. Didelis idealizmas, nepaprastas būdo švelnumas puošia tą šviesų asmenį, kuris drauge su savo gyvenimo palydove sugebėjo gražiai išauklėti tris savo vaikus: sūnų ir dvi dukteris.

Romualdas Vildžius, sūnus, buvęs skautas, dalyvavęs skautų stovyklose Vokietijoje ir Paryžiuje, dabar diplomuotas ekonomistas, gavęs magistrų laipsnį Columbus un-te, dirba tarptautinėje prekybos b-veje Neris, kaip įgaliotinis Maniloje (Filipinuose). Įstaigos reikalais jis važinėjo į Japoniją, Kiniją ir kitas kaimynines valstybes prie Pacifikol

Apie R. Vildžių kelis kartus rašė vietos laikraščiai, charakterizuodami kaip labai taktinį žmogų ir gabų administratorių. Dėl jo malonių būdo savybių ir asmens inteligencijos, jis yra pageidaujamas svečias vietinės diduomenės ir konsulų Maniloje.

Tautinėje šventėje "Manila Festival", kuri tęsiasi mėnesį laiko su turtinga programa (taut. šokiai, dainos, muzika, menas, ir t.t.), Romualdai buvo patikėtas organizavimo darbas ir jis buvo išrinktas rengimo komiteto pirmininku. Jis yra dabar 30 metų amžiaus, nevedęs, visur pabrėžęs, jog yra lietuvis.

Daktarė Ksavera Žilinskienė vieši Miami pas J. Pakštienę. Kun. Stripkus iš Pittsburgho, po sunkios ir beveik beviltiškos operacijos, atvyko pas savo brolių į Hollywoodą sveikatos taisyti. Ona Vinikienė, dr. Vinikio našlė, atvyko pusei metų pas A. Navickienę į Miami Beach.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENMORE 2-2923

Lituanus žurnalo naujas leidėjas

Lituanus žurnalui tobulėjant, augant ir beplečiant savo įtaką sveiktaučių tarpe, buvo pastebėta, kad iš žurnalo redaktorių ir iš Liet. Stud. Sąjungos — žurnalo leidėjos reikalaujama vis didesnio dėmesio ir triūso. Taip pat buvo pastebėtas reikalas į leidimo darbą įtraukti mokslus baigusius alumnus. Taip sūbrendo mintis sudaryti Lituanus Fundaciją kuriai būtų perleisti žurnalo leidimo rūpesčiai. Lietuvių Studentų Sąjunga būtų atstovaujama jos pirmininku.

Fundacijos projektas buvo patiektas praėjusiam LSS suvažiavime New Yorke ir ten priimtas, inkorporuoto Illinois valstybėje vardu "Lituanus Foundation, Inc." Lietuvių Studentų Sąjunga pakvietė sekančius asmenis sudaryti pirmąją Lituanus Fundacijos Valdybą: Valdą Adamkavičių, Vytautą Černių, Vytautą Dudėną, Vaclovą Kleizą, dr. Tomą Remeikį, Romą Stakauską, dr. V. Vytantą ir Algį Luką — pirmininku. LSS atstovaujama jos pirmininko Algio Zaparecko.

Lituanus žurnalui redaguoti Fundacijos Valdyba pakvietė dr. Tomą Remeikį, kuris greitai laiku praneš redakcinio kolektyvo sąstatą. Administraciniu redaktoriu buvo kviestas Vytautas Dudėnas. Valdybos nariai pasiskirstė pareigomis: Valdas Adamkavičius — I vicepirmininkas ir referentas lietuviškoms organizacijoms, Vaclovas Kleiza — II vicepirmininkas ir spaudos referentas, Romas Stakauskas — sekretorius, Vytautas Dudėnas — išdėstytas, Vytas Černius — tyrinėtojas ir specialiu projektų vedėjas, dr. Vytas Vygantas — patarėjas ir įgaliotinis JAV rytuose.

Prieš savaitę susirinkusi valdyba savo pirmajame posėdyje ilgai svarstė organizacinius ir redakcinius žurnalo klausimus. Naujas redaktorius dr. Tomas Remeikis išdėstė savo planus, kaip patobulinti žurnalo turinį. Be to, vadovaujantis dabartinių mokslinių ir profesinių periodinių leidinių pavyzdžiais, buvo nutarta sumažinti formatą, kad iš daugiau derintų prieš panašaus pobūdžio leidinių. Bus ir naujas viršelis. Vardas lieka "Lituanus" — Lithuanian Quarterly.

Yra numatoma, kad Lituanus Fundacija rūpinsis išleisti vertingų lietuviškais klausimais

Yra numatoma, kad Lituanus Fundacija rūpinsis išleisti vertingų lietuviškais klausimais

Iš vyčių veiklos

Cleveland, Ohio — Lietuvos vyčių sendraugis susirinkimas įvyko sausio 26 naujosios parapijos salėje. Pirm. A. Mačiokas susirinkimą atidarė malda. Perskaitytas praeito susirinkimo protokolas, padaryti įvairių komisijų pranešimai. Pasirodo, kad sendraugiai turi nemažą narių, gerai tvarko finansus. Paskutinį laiką jie nemažą aukoją Altui, šv. N. Pagalbos parapijai ir Dainavos stovyklai.

Priimtas L. vyčių kuopos 25 kvietimas bendrai paminėti šv. Kazimiero šventę kovo 8. Nutarta rengti žaislų pobūvį. Tam reikalui sudaryta komisija: A. Mokevičienė, A. Navickienė, ir K. Petkūnienė. Vytei P. Glupodienei įteikta kukli dovanėlė jos gimtadienio proga už jos ilgų metų darbą vyčiams.

Balandžio mėn. čia renkasi posėdžio Centro Valdyba. Nutarta jiems surengti priėmimą. Komisiją tam reikalui sudaro J. Sadauskas, A. Mačiokas ir J. Pikturnienė.

Priimta nauja narė K. Petkūnienė, prisiminta kan. F. Kemžio mirties sukaktis. Nutarta užprašyti mišias už jos sielą.

Pietinės valstybes dabar lanko vyčiai sendraugiai: Salaševičiai, U. Sukienė ir O. Mihelich. Kitas susirinkimas bus kovo 1 naujos parapijos salėje.

mokslinių darbų anglų kalba ir, sąlygoms leidžiant, suorganizuot seminarus JAV universitetuose Lietuvos ir bendrai Pabaltijo kraštų klausimais. Lituanus ir toliau reikalauja plačios lietuvių visuomenės finansinės paramos, kadangi daugiau kaip pusė viso žurnalo tiražo siunčtinėjama veltui amerikiečių įtakojamiems asmenims ir organizacijoms.

Tikimasi, kad įvairios lietuviškos organizacijos ir toliau jaus pareigą remti žurnalą, o neseniai suorganizuoti lietuvių fondai jaus reikalą paskirti kasmet dalį savo lėšų žurnalo leidimui. Lietuvių Studentų Sąjunga yra pasižadėjusi praveisti vaiv ateinančio rudens rugsėjo mėn. Lituanus Fundacija yra tik centrinis organas, per kurį bus siekiama visokiais būdais kas metai surinkti bent 8,000 dolerių.

Pradedant pirmu 1964 numeriu, Lituanus metinė prenumerata bus 3.00 dol. Tikimasi, kad lietuviai, žurnalą užsisakydami, atsius kartu ir savo auką, kad būtų galima žurnalą pasiųsti pasižymėjusiam sveiktaučiu.

Redakcijos ir administracijos adresas: P.O. Box 9318, Chicago 90, Illinois. Lituanus Fundacijos reikalais galima kreiptis tuo pačiu adresu.

Algis Lukas

Hartford, Conn.

Choras užgavėnių baliuje

Hartfordo lietuvių mišrus choras, diriguojamas muz. J. Petkaičio, gražiai pasirodė surengtame užgavėnių baliuje. Padainavo šias dainas: Pasisėjau žalia rūtą — J. Neimonto, Piemenėliu daina — J. Švedo, Aš mergytė — Paulausko, Miškų gėlė — Paulausko, Oi, motinėle — K. Banaičio ir Oi tu, Joneli — J. Švedo.

Dainas publika labai šiltai priėmė. Susirgus vienam vaidintojui, numatytas dialogas nesužadintas. Šokiams grojo Jono Martyno orkestras. Svečius bulviniais blynais pavaišino rūpestingos šeimininkės — Ona Jusienienė ir Ona Brazauskienė.

Pastaba. Paskutiniame pranešime spaudoje apie šį koncertą įvyko vienas netikslumas, — buvo pranešta, kad choras dainuos iš New Yorko dainų šventės ruošiamų dainų. Dirigento pranešimu, tų dainų bus dainuojama kitame koncerte balandžio 25 taip pat Liet. Amerikos piliečių klubo salėje, 227 Lawrence St.

J. Bernotas

IRUTE GIECIUTE

PUIKI DOVANA

Bet kuria proga labai tinka dovanom Irutės Gieciutės įdėnuta Hi-Fi lietuviška plokštelė — 8 lietuviškų patriotinės dainelės. Filmų ir televizijos aktorė Rūta Kilmonytė-Lee, išklausiusi plokštelės, parašė Irutei: "Mano geriausi linkėjimai gabiui ir nuostabiui solistei". Plokštelė gaunama pagiginta kaina už 3 dol. (persiuntimas 50 c.). Rašyti Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
 Vedėjas
 JONAS J. ROMANAS, Sr.
 WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
 Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
 Vedėjas
 STEP. MINKUS
 WLYN — 1360 kilocycles
 ir FM 101.7 banga
 Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
 Vedėjas P. VIŠCINIS
 173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
 Tel. JU 6-7209
 AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
 Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
 Vedėjas RALPH J. VALATKA
 WJLB, 1400 banga
 15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
 BROADWAY 3-2224
 Šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
 Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
 WPOP, 1410 kil.
 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
 Tel. CH 9-4302
 Sekmdienį — 11 - 12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA.
 WTEL, 860 banga
 Ved. ADOLFAS GAIGALAS
 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
 HOWARD 7-4176
 Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
 WWCO — banga 1240-1000 kil.
 Ved. ANT. PALIULIS
 321 Robinwood Road
 pran. Edv. Melnikas
 Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
 SOPHIE BARCUS — šeimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY
 Fresh Fish Daily for Lent Call CL 7-3307
 PEOPLE'S FISH MARKET Will deliver — fresh fish, also fried fish, boiled shrimp, clam chowder, salads. "For better health eat more fish!" Phone orders welcome. 1436 Rockaway Parkway, Brooklyn, NY

MARIO'S TERRACE ROOM
 152 Washington St., Peekskill, N.Y. One of the most beautiful Halls in Westchester for Weddings, Communion and Confirmations. Seats 150 in comfort. Phone 914 PE 7-2783

FUNERAL HOMES
 GLENN R. COOK Syoset Funeral Home Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syoset, L.I. (516) WA 1-1372

PHILLIPS FUNERAL HOME
 79-02 Metropolitan Avenue Middle Village Airconditioned - Modern Chapels - Friendly, first class service. John J. Phillips, Licensed Manager TW 4-8389

HENRY WEYDIG & SON, Inc. FUNERAL HOME CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr. 13-39 122nd Street College Point, N.Y. FLushing 9-8663

SUPERINTENDT EXPERIENCED #6 OIL — \$100 PLUS 4 ROOMS CALL PR 4-6298 Weekdays 2 through 4:30 PM

THE ECHO PRESS JOHN POKO, Jr. 192 Briggs Ave., Bklyn 22, N.Y. Everything and Anything in the Printing Line if you want the Very Best. Call EV 3-2644

LIETUVOS KANKLĖS

Graži lietuviška Kalėdinė dovana — lietuviškos muzikos plokštelė
 Keturiolika labai mėgiamų lietuviškų melodijų: jų tarpe — Pas močiutę augau, Supinis dainužė, Sveikas Jėzau, Sėjau rūtą, Stoviu aš parimus (partizanų daina).

Kaina JAV: Stereo \$5.00 • Hi-Fi \$4.00
 Persiuntimas 50¢

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Ilgo grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

Il-sios Dainų Šventės rinktinė

High Fidelity — \$4.00 Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
 910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. Stereo 6.00	\$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. Ster.	\$5 4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydai vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerčenės komp. įdainuota 18 liet. šokių	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinio dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. Ster.	\$5 4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 16 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster.	\$6 5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster.	\$7.50 6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrotas 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuota, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rozės ir tylius vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokių	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	\$ter. \$6 5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Gieciutės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviški dainai, akordonu K. Durbaro įgrotas 18 liet. šokių	4.00
Lithuanian 2-speed record course	4.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių	po 5.00
Clevelando Vyčių oktetas, 12 muzikos šokių rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster.	\$5 4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvares	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 zod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
 (Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyvinti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiusti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$....., Viso \$.....

(Data) (Parašas)

SACHMATAI

Veda K. Merkis

— Bobby Fischerio nepaprastai stiprus pasirodymas JAV p-bėse (laimėjo 11:0) tebėra linksnuojamas amerikiečių spaudos. Zurnalas The Saturday Evening Post, vasario 8 d. talpina didelį straipsnį apie čempioną Bobby Fischer "a sudden young genius". Sports Illustrated, vasario 10 d. deda diagramą Fischerio partijos su Robert Byrne, paaiškinant kad vienam skaitytojui, kodėl Byrne buvo priverstas pasiduoti, nežiūrint, kad turėjo figurą viršaus.

— Didmeistris Bobby Fischer vasario 23-24 duoda simultanus Montrealy, kitas didmeistris A. Bisguier, vasario 22 d. duos simultaną Massachusetts šachmatininkams, Brocktono YMCA namuose.

— Bostono tarpklubinėse pr. penktadienį Algis Makaitis įveikė stiprų Cambridge šulą dr. Burgell. Lietuvių rungtynės su Cambridge I nutrauktos 2½-1½ su 1 nebaigta, pastarųjų naudai.

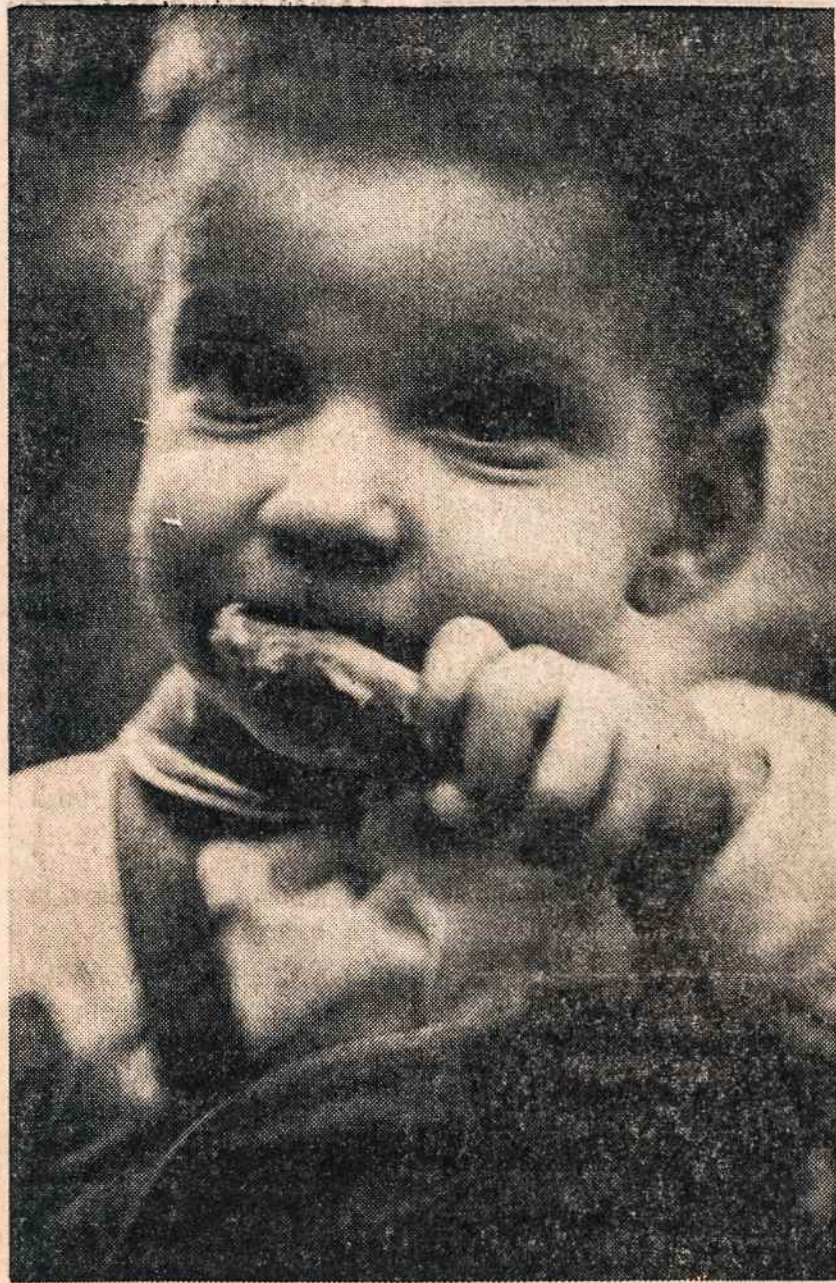
Vasario 14 d. lietuviai rungtynės su Harvardo universitetu, pas juos.

— Kanados sporto apygardos šachmatų p-bės bus surengtos gavėnios metu, vyrų ir prieauglio klasėse. Registruotis iki vasario 16 d. pas apygardos šachmatų vadovą V. Petrauską, Toronte.

— Edvardas Staknys, N. Y. baltiečių varžybose puikiai varosi, įpusėdamas pirmenybes pirmuoju, tolygią pasekmę dar gali pasiekti meistrų klasės latvis Rankis.

— Massachusetts moksleivių (High School) p-bės įvyks kovo 7, 14 ir 21 d.d. Kas iš lietuvių norėtų dalyvauti šiose p-bėse, prašomas skambinti K. Merkiui, tel. AN 8-1282. Prieš ketelį metų moksleivių varžybose yra pasižymėję šie bostoniškie: S. Vaičiaitis, Edv. Spirauskas, Gediminas Kuodis, Algirdas Leonavičius ir Algis Makaitis.

— Vilniaus p-bėse Butėnas įveikė meistrą Vistanekį, Aufmanas-D. Lapienį, pr. pirmenybių laimėtoja.

UZGAVENĖSE.

Nuotr. V. Maželis

KREPŠINIO IŠVYKA Į AUSTRALIJĄ

Lietuvių ir kiniečių krepšininkai vyksta į tolimą žemyną

Krepšinis buvo mūsų tautinis sportas Lietuvoje, vėliau lietuviai treniravo iškilias krepšinio komandas Prancūzijoje, Ispanijoje ir kitur. Nuo šios sporto šakos lietuviškasis jaunimas netolsta ir dabar.

Prieš keleris metus JAV lietuviai krepšininkai puikiai atstovavo lietuvių sportininkų vardui Pietų Amerikoje, iš 17 rungtynių laimėjo 14 ir paskleidė veržlį, kūrybingą lietuvišką dvasią vietos lietuvių išeivių tarpe.

Liepos 1 Saurės Amerikos lietuvių krepšininkai puikiai vyksta į Australiją. Ją siūnia Faskas, bendradarbiaudamas su Lietuvių Bendruomene. Išvykai organizuoti yra sudarytas organizacinis k-tas, į kurį įeina inž. K. Drunga, inž. B. Nainys, kun. J. Borevičius, S. J., dr. P. Kisielius, Vyt. Grybauskas, J. Soliūnas ir V. Adamkavičius. Krepšinio komitetas, kuris atrinks vyrus į rinktinę, sudarė V. Grybauskas, V. Lauraitis, P. Žumbakis ir Dirvonis.

Vasario 2 Chicagoje inž. V. Adamkavičius į savo namus sukvietė spaudos ir radijo atstovus susipažinti su šios iš-

vykos tikslu bei įvairiomis detalėmis.

Išvykos tikslas — tiesti bendradarbiavimo tiltą tarp abiejų žemynų lietuvių, dar aukščiau pakelti vietos lietuvių sportininkų garbę bei pajėgumą australiečių tarpe. Tenka pabrėžti, kad Australijoje lietuviai krepšininkai žais viso 15 rungtynių, iš jų tik tris su lietuvių komandomis. Svarbiausios rungtynės bus su Australijos olimpinės rinktinės ir su atskirų valstybių rinktinėmis.

Australijos krepšinio federacija žinia apie Saurės Amerikos lietuvių krepšininkų rinktinės atvykimą į Australiją sutiko su didžiausiu džiaugsmu. Šiais metais į Australiją atvyks tik dvi rinktinės iš kitų žemynų — tautinės Kinijos ir S. Amerikos lietuvių. Tai stambia antraštė pranešė Australijos dienraštis "The Mail", turįs 500,000 skaitytojų.

Kaip matome, ši išvyka reikšminga ir tautiniu, ir politiniu, ir reprezentaciniu požiūriu.

Žvelgiant į antrąją medalio pusę, išvyka atseis apie 17,000 dol. Išvyks viso tik minimalinis skaičius žmonių: vadovas, treneris ir 10 sportininkų. 5,000 dol. pažadėjo Australijos krepšinio federacija už sužais-tas rungtynes. Iš lietuvių visuomenės iki birželio 30 reikia surinkti 12,000 dol. Bet organizacinis komitetas pasitiki, kad

ši suma bus surinkta. Šiuo atveju didelę vilį teikia 72 LB apylinkės, egzistuojančios JAV ir šiaip visa eilė garbingų mecenatų, kurie niekada neatsisako svarbesniam lietuviškam reikalui paskirti savo auką.

Užsuktas stiprus organizacinis ratas šiai išvykai organizuoti. Tikime, kad mūsų krepšininkai liepos mėn. pasieks tolimą Australiją ir ten visoje aukštumoje skambės lietuvių vardas, kaip kad jis skambėjo prieš keleris metus P. Amerikoje. Svarbiausia, kad į šiuos žygius pakyla mūsų jaunimas. Vyresnieji negailėkime didesnės ar mažesnės aukos lietuvių krepšininkų kelionei į Australiją.

Visais reikalais kreiptis ir auksą siūsti: Valdas Adamkavičius 7338 S. Sacramento Ave., Chicago Ill. 60629.

VI. Ramojus

— Fasko suvažiavime sudarytai spaudos ir informacijos komisijai pavesta rūpintis informacija apie krepšinio išvyką į Australiją. Pradinė komisijos sudėtis: J. Gustainis, P. Petrutis ir P. Žumbakis. Į komisiją papildomai pakviestas J. Soliūnas. Artimoje ateityje bus pakviesta daugiau sportinės spaudos darbuotojų.

— Su krepšininkais, vykstančiais į Australiją, organizuojama ir ekskursija. Visi susidomėję galės prisidėti prie sportininkų ir aplankyti savo artimuosius bei pažįstamus. Organizacinis komitetas šiuo metu aiškinasi su aviacijos bendrovėmis ir Australijos Lietuvių Bendruomene. Artimiausiu metu tuo reikalu bus paskelbtas išsamesnis pranešimas.

Woodhavene išnuomojamas kambarys, apstatytas baldais. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Butas netoli Jamaica traukinėlio stoties. Teirautis vakarais po 7 val., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. HI 1-7715.

Parengimai New Yorke

Kovo 14-15 — Algimanto Keziso S.J. foto kurinių paroda Apreiškimo parapijos salėje. Rengia ALB New Yorke apylinkė.

Balandžio 4 — Korp. Neo-Lithuania balius.

Balandžio 5 — L. Moterų Atstovybės New Yorke klubo rengiamas Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje.

Balandžio 12 — Madų paroda Vasario 16 gimnazijos naujai. Rengia Moterų komitetas.

Balandžio 18 — Operetės choro metinis parengimas Apreiškimo parapijos salėje.

Balandžio 19 — Šeštadieninės Maironio vardo mokyklos vaikų kaukių vakaras Apreiškimo parapijos salėje.

Balandžio 25-6 — Tradicinė išvyka į Washington, D.C., kurią organizuoja Darbininko administracija.

Gegužės 17 — Moterų Vienybės jubilėjinis balius Granda viešbučio salėje, Brooklyne.

Birželio 28 — Darbininko metinis piknikas.

Numatomus parengimus pranešti: S. Dzikui, 89-17 97 Str. Woodhaven, VI 7-5113.

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: TA 7-9518 PL 3-6628

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Moteris, kuri apsiimtų kar-tu gyventi ir prižiūrėti protiš-kai neišsivysčiusį (vaiko sąmo-nės), ramų ir paslaugų vyriškį, gautų veltui butą, maistą ir laisvus savaitgalius. Skambinti vakarais MI 2-5821 arba Darbi-ninko administracijai GL 2-29 23.

Suaugęs vyras ieško Brook-lyno apylinkėje darbo restora-ne, valgykloje, prie bažnyčios zakristijonu ar ženitorium. Kas žinotų tokį darbą arba pasiū-lą, skambinti GL 2-2923.

Ridgewoode centre išno-muojamas gražus ir puikiai ap-statytas vienas arba du kam-bariai vyrui, su atskiru jėjimu. Galima naudotis vonia ir virtuve. Puikus susisiekimas į visas New Yorke dalis. Kreiptis tele-fonu EV 6-0525.

Išnuomuojami du gražūs bu-tai su apšildymu ir karštu van-deniu. Abu butai antrame aukšte, vienas iš 3 kambarių, kitas iš 4 kambarių. Prie gero susisie-kimo. Informacijom Tel. DE 6-1110 arba ES 6-4556.

East New Yorke išnuomuoja-mas gražus iš 6 kambarių bu-tas su apšildymu, prie gero susisiekimo. Kreiptis AP 7-0927.

Išnuomojamas butas, II-me aukšte, 5½ kamb., šviesus, ap-šildytas, naujai atremontuotas. East New York. Prie gero susisiekimo, labai priinama kaina. Tel. DI 6-6799.

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI
Naujai išėjusi HI-FI plokštelė, kurią turėtų įsigyti ypač norintieji susipažinti su lietuviškų šokių muzika, nes joje yra 14 lietuviškų — dainų: Aštuonyntis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jievaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakarųškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.
Išleido J. Stukas, vadovaujant J. Matulaitienei, liet. šokių vadovei New Yorke, su J. Švedo tautiniu ansambliu ir Aitvarų kvartetu, vad. Alg. Kačanauskui. Kaina \$4.00 (persiuntimui 50 c.).

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
Ivairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apraудimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraудos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL N Y
Telefonas: Vlrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polidovuliniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089
JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — sventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Vlrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

CRANE SAVINGS & Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobilams
ON INVESTMENT ACCOUNTS
4 1/2%
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Pranešame giminėms ir artimiesiems, kad
A. † A.
Elžbieta Lugauskienė,
72 m. amžiaus, gyv. Bay Shore, L.I., N.Y. mirė vasario mėn. 14 dieną. Palaidota vasario 18 šv. Onos katalikų bažnyčioje Brentwood į šv. Karolio kapines.
Paliko liūdintį vyrą Pranciškų, dvi dukras Edath ir Helen ir sūnų Frank su šeimos ir seserį Evą. Patarnavo laidotuvių įstaiga Michael G. Grant, 571 Suffolk Ave., Brentwood, N. Y.
Liūdinti šeima

Mūsų mielom narėm DANUTEI ir GIEDREI, p. VINCEI LESKAITIENEI ir jos sūnui SAULIUI, dėl mylimo tėvelio ir brangaus vyro
STASIO LESKAIČIO
mirties, reiškiamo gilia užuojautą.
Santaros - Šviesos Federacijos New Yorke Skyrus

A. † A.
KOTRYNAI DIŠKEVIČIENEI
mirus, gilia užuojautą reiškiamo jos vyrui ANTANUI ir dukrai BIRUTEI BALLIS su šeima.
Užjaučia ir kartu liūdi
ANELE - JONAS BUTENAI
ANTANAS DIŠKENAS

SANDELIS VISOKIŲ
ARBATŽOLIŲ
prieinamiausia kaina KATALOGAS
pareikalavus pristatytas veltui PALANGOS TREJOS DEVIYNERIOS
yra augalnis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Kiekvienas kas tik nori būti visada sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ — tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, stokos apetito, širdies supykimo, išputimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo ūpo, bendro nusilpimo, inkstų ir kepenų ligų.
Kaina su persiuntimu \$1.50
Visada gaunama pas:
Floral Herb Company
Box 305, Clinton, Indiana
Dept. J. Skinderis
Pastaba: Kartu su užsakymu prisiųskite ir pinigų, kitaip užsakymų neįspildysim. Kanadoj 50c ekstr.

KODĖ SKOLINTIS IŠ KITŲ JEI GALIMA PASISKOLINTI IŠ SAVŲ!
Skolink ir taupyk per
LITAS INVESTING CO., Inc.
V. VEBELIONAS, President
Trumpalaikės paskolos — palankiom sąlygom
Už padėtą kapitalą mokama augštos palūkanos
Paskolų ar indelių reikalais kreiptis po 6 val. vak. arba šeštadieniais
V. VEBELIONAS
100-21 89th Avenue, Richmond Hill 18, N. Y. — Tel. HI 1-6799
arba
A. VEDECKAS
83 Morgan Street, Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

